

Füredi leltár

Az év vége egyenlő a számvetéssel. Mindenki végiggondolja, mire jutott, mi történt vele. Az okosabbja pedig már a jövő esztendőt fűrkészi. A legokosabbja pedig megfogadja, hogy nem fogad meg semmit, mert amit nem tud betartani, arról nem érdemes fogadkozni.

De egy éves városleltár azért izgalmas lehet. El kellene mennem egy közmeghallgatásra (soha nem kedveltem ezt a szót!), s megfigyelni, ki mire emlékszik a füredi esztendőből. Szerintem az idei lista is terjedelmes lehet. Nem is tudom, van-e valaki, aki végig tudja sorolni mindazt, ami történt, de azért a jövő várostörténetének minden adatra szüksége lesz. A város kulturális életéről azt szoktam mondani, mindennap történt valami jó kis esemény. Ez így is volt! De azt hiszem, a városi élet egészéről is el lehet ugyan-ezt mondani. Ráadásul keverednek bennem a dolgok. Végül is a zeneiskolát mikor újítottuk fel: idén vagy tavaly? Az Arácsi úti járda már az idei év eredménye (legalább is egy része), megnyílt egy nagy bevásárlóüzlet, elkészült egy új tűzoltólaktanya. Lett egy városi okostelefon-elérhetőség a kínálatunkból. Meg aztán Abbázia volt a vendégünk, füredi szép lány győzött az Anna-bálon. Láttunk jó kiállításokat a Vaszary-világban, befejeződött a Kiserdő felújítása. Vagy az is tavaly volt? Elkészült a felső városközpont, a kézilabdások a dobogóra álltak, a focisták kiválóan játszanak, a Kékszalagon új rekord született (én maradok a réginél!), a Balaton vize vérszesen csökken, de azért fürödni még tudtunk a rettentő kánikulában. Megvoltak a borhetek, kevesebb vendéggel, megvolt a szüret, kevesebb terméssel, de azért én borilag nem aggódok, ráadásul nyílt egy új borgeológia a Horváth-ház alatt, remekművekkel a polcain.

Gondolom, az olvasó rájön, szándékosan keverem az éveket, az eseményeket, mert egy folyamatot akarok ezzel jelezni. Hogy Füreden semmi sem zárul le az utolsó nap-tári lap letépésével és semmi sem indul el január elsejével. Minden folyamatos, a város élete, fejlődése, gyarapodása nem zárul be időciklusok közé. Ebben a bizonytalan világban azért Füreden nemcsak megélhető a jelen, de valamennyire kiszámítható a jövő is. Ez a legmegnyugtatóbb, legbiztonságosabb érzés a fürediek számára.

Praznovszky Mihály

Gyertyagyújtás

A Sellő alapítvány rendezésében immár kilencedik alkalommal rendezték meg az adventi táncgálát. Dr. Bóka István polgármester egy kisorsolt „angyalkával”, az egyik táncos kislánnyal együtt gyújtotta meg a gyertyát az adventi

koszorún. Az ünnepségen közel kétszáz táncos vett részt. Advent alkalmából ünnepi díszbe öltözött a város, több közteret világítottak ki Balatonfüreden.

Fotó:
Szente Benjámin

Új munkahelyek a TLC-nél Milliárdos beruházás a volt hajógyár területén

Letették az alapkővét annak a modern, új ipari üzemcsarnoknak, amelyet a TLC épít. A volt hajógyár területén működő cég jelenleg is Balatonfüreden legnagyobb munkaadója. A várhatóan jövő év áprilisára elkészülő, 1,1 milliárd forintos beruházás hatvan új munkahelyet teremt a városban.

– Lépésről lépésre, folyamatosan fejlődik a cégünk. A füredi gyár a cégcsoport egyik legszilárdabb bástyája, amely nemcsak a város, hanem az egész ország egyik fontos termelőhelyévé vált. Az új beruházásunk is a fejlődést szolgálja,

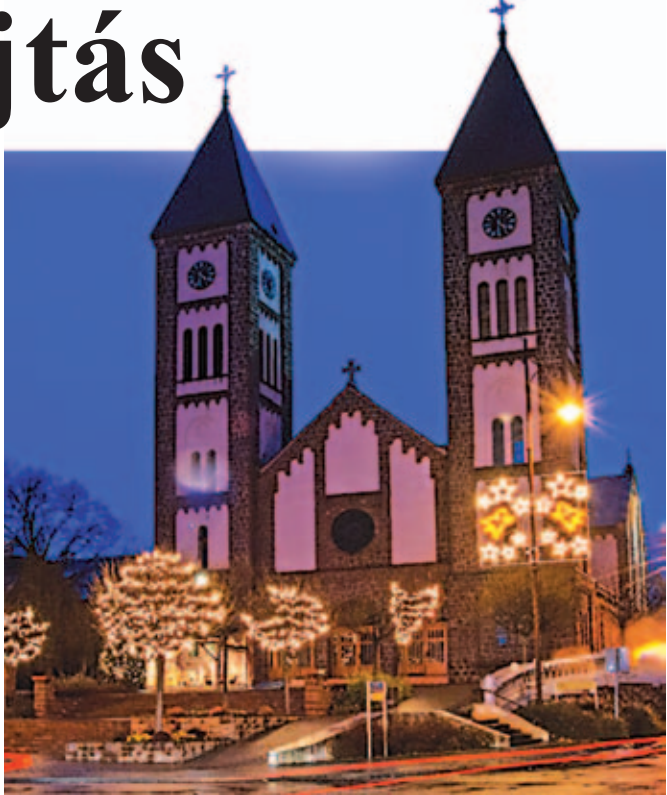
biztosíték arra, hogy a jövőben is jól teljesítő, biztos munkát és megélhetést adó cég legyünk – vélekedett az ünnepélyes alapkőletétel alkalmából Walter Sennebogen, a cég tulajdonosa.

A TLC (Termelés-Logistic Centrum Kft.) dolgozói jelenlétében rendezett ünnepségen elhangzott: jövő év áprilisára készül el az ötezer négyzetméteres új csarnok, amelyben két műszakban nyolcvan dolgoznak majd. Az acélszerkezeteket gyártó új üzem kialakításának összköltsége mintegy 1,1 milliárd forint, amelyhez az Új Széchenyi-terv révén 300 millió forintos támogatást kapott a TLC.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Áprilisra készül a TLC új, ötezer négyzetméteres gyártócsarnoka

Miniszteri támogatást kap a Fordítóház

Az Emberi Erőforrások Minisztériumával történt egyeztetések eredményeképpen rendeződött a Fordítóház működésének finanszírozása. Az alapítvány hatmillió forintot kapott Balog Zoltán miniszter sajtó keretéből, és ígéretet arra, hogy jövőre nem lesz gond az állami támogatással.

– Dr. Bóka István polgármester úrral együtt voltunk tárgyalni a miniszternél, ennek köszönhetően a meglévő 3 millió forintos támogatásunkhoz a miniszteri keretéből 6 millió forint támogatást adott Balog Zoltán. Az utóbbi hetekben több sajtótermék, intézmény, valamint hazai és külföldi irodalmárok fejezték ki aggodalmukat a Fordítóház drasztikusan csökkentett támogatása miatt, ez a szolidaritás, illetve Füred polgármesterének közbenjárása sokat segített a helyzet megoldásában – válaszolta kérdésünkre Rácz Péter, a Fordítóházat működtető alapítvány elnöke.

(Folytatás a 3. oldalon.)

Már megint világ vége!

Nem tudom, a Kedves Olvasó hogy készül élete utolsó napjára, gondolom, ez személyre szabott dolog. Van, aki egy nagy zabálást tervez be magának, mások holt-részegre isszák magukat, hogy ne is érezzék az átmenetet a másik létbe, aztán vannak, akik bekapnak egy marék Viagrát, és egész éjszaka szeretkezni akarnak. Mert hogy itt a világ vége, ez most már tuti, az eddigi jóslatok – volt belőlük bőven – fabatkát sem értek, mint ahogy ez be is bizonyosodott, hiszen még mindig itt vagyunk. De ezek a maják tudhatnak valamit, az már biztos – igaz, az emberek többségének göze sincs arról, mi fán terem ez a népesség, de jó messze vannak tőlünk térben és időben egyaránt, és az egész olyan titokzatos! Szóval irány a bank, kivenni az összes tartalékot – már akinek egyáltalán van még –, aztán egy luxus wellness-szállóban múlassuk a végleg befejeződő időt!

De mi lesz azután? Semmi? Létezhet a semmi is? Olyan nehéz ezt elképzelni! Olyan nehéz elképzelni, hogy én megsemmisülök, de mindez az univerzumban észrevehetetlen változást okoz csak, és minden megy tovább a maga útján. Vagy az egész univerzum megsemmisül? Erről

TARTALOM

A kristályoktól a légkörig

Dr. Pósfai Mihály az élő-lényekben képződő mágneses kristályokat kutatja

3. oldal

Folytatódik a városfejlesztés

A város vendégforgalma idén is jobban alakult a régiós átlagnál, az északi part messze leglátogatottabb települése Balatonfüred.

3. oldal

Szenteste a székelyeknél

Ignác Rózsa vezet el bennünket az erdélyi karácsonyba, hogy most e pár oldalon éljük át, tőlünk nyolcszáz kilométerre hogyan zeng az ünnepi dal.

7-8. oldal

nem beszéltek az illetékesek, s ez egy kicsit most elbizonytalanít.

Spirituális tanítók azt mondják, mindez egy folyamat, ami már el is kezdődött bennünk, csak még nem vettük észre (azt nem tudom, akkor mi végre ez a december 21.); hogy ennek semmi köze az anyagi világhoz, mint ahogy mi, földhözragadt lelkek elképzeljük, hanem egy magasabb dimenzióban zajlik. Mit mondjak, egy gyökeres fordulat az emberiség mentalitásában valóban egyre időszerűbb, mert ha ez így megy tovább, nem sok marad belőlünk.

Hogy tetszett mondani? Hogy ön ezt az írást december 21-e után olvassa, mert csak most került kezébe az újság? Ja kérem, erről én nem tehetek! Tessék reklamálni a majáknál!

Gaál Antal

Látvány szökőkút és imázsfilm készül

A Romantikus Reformkor – Séta a századok között fesztivál programjai évek óta tömegeket vonzanak

Hatvanhárommillió forintos európai uniós támogatást kapott a turisztikai egyesület tevékenységeinek fejlesztésére. Egyebek mellett látvány szökőkút épül a Balatonon, bemutatófilm készül a városról, a Koloska-völgyben nordic walking-útvonalat létesítenek, és átgondoltabb lesz az egyesület marketingje is.

A turisztikai egyesület az Új Magyarország Fejlesztési Terv Regionális Fejlesztési Operatív Program keretében nyerte el a vissza nem térítendő támogatást – jelentette be sajtótájékoztató keretében Vászolyiné Dobrosi

Ágnes, az egyesület elnöke. A TDM-pályázat legfontosabb elemei a marketingkommunikáció, az eszközbeszerzés, valamint a rendezvényszervezés. Az elnyert pályázattal lehetőség nyílik továbbá több tanulmány, illetve fejlesztési stratégia elkészítésére, a térség úgynevezett vonzerőleltárának, tudástárának összeállítására, a turisták elégedettségét elemző felmérésre, valamint a szolgáltatói igények feltérképezésére.

A tervek szerint a jövő évi vitorlabontó ünnepségre egy látvány szökőkutat alakítanak majd ki az Esterházy strand előtti vízfelületen, a jelenlegi Tourinform-iroda és borászati látogatóközpont föld-szintjén pedig kiállítóteret létesítenek. A Koloska-völgyben nordic walking-útvonalat alakítanak ki, de hasznongépjármű beszerzésére is lehetőség nyílik. A beruházások megkezdéséhez szükséges közbeszerzési eljárások már folyamatban vannak – hangzott el a Flamingó Hotelben tartott tájékoztatón.

Az egyesület fejleszti a kiadványait, a városra jellemző emblemikus ajándéktárgyakat készített, rádiós és tévés hirdetéseket szervez, és imázsfilm is készül Füredről.

A Romantikus Reformkor – Séta a századok között fesztivál programjaira is költenek majd a pályázati forrásból, illetve megrendezik az első európai desztinációmarketing-konferenciát.

mf

Oklevél a geoparknak

Elismerés a természeti értékek megőrzéséért és bemutatásáért

Az Európai és Globális Geopark Hálózat tagja lett a Bakony-Balaton Geopark. A portugáliai Aroucában rendezett konferencián a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság delegációja átvette az Európai Geopark Hálózat és az UNESCO által támogatott Globális Geopark Hálózat teljes jogú tagságáról szóló okleveleket.

Idén két taggal bővült a nemzetközi hálózat: a Bakony-Balaton Geopark mellett egy katalán geopark pályázatát támogatta a nemzetközi szervezet koordinációs bizottsága, ezzel tizennyolc országban összesen 52 tagja van a hálózatnak. A BfNP páratlanul gazdag földtani örökségét és aktív geoturisztikai tevékenységét ismerték el.

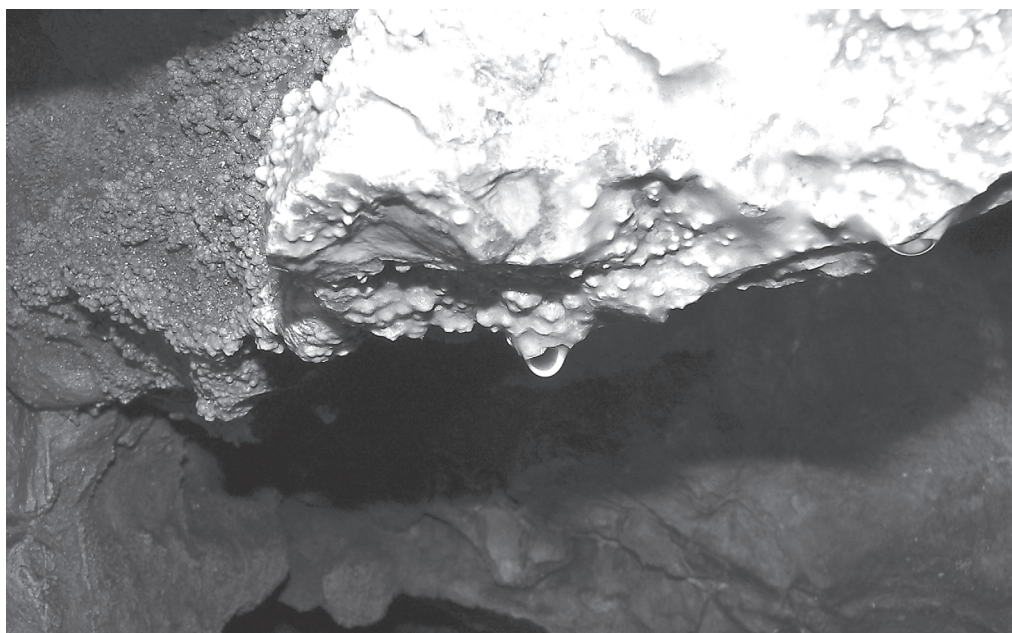
A címet olyan tájak kaphatják, amelyek ritka és jelentős földtani, felszínalakítási értéket őriznek, és ahol fenntartható programok bevezetésével, a helyi közösségek bevonásával sokat tesznek az élettelen természeti értékek megőrzéséért és bemutatásáért.

De mi is az a geopark? A geopark elsődleges küldetése a gazdag földtani örökségünk védelme, az élettelen természeti értékek jelentőségének hangsúlyozása a helyben élő emberek és közösségek bevonásával. Ezeken a területeken számos olyan földtani, felszínalakítási értéket találunk, amelyek ritkasága, tudományos, ismeretterjesztési és oktatási jelentősége vagy pusztán szépsége egyaránt kiemelkedő, de jelentős történelmi, kulturális és ökológiai értékek is vannak.

A Bakony-Balaton Geopark több mint 3100 négyzetkilométeren terül el és rendkívül gazdag

földtani értékekben. Egyedülálló természeti kincsei közé tartoznak a Bakony vadregényes szurdokvölgyei, a Tapolcai-medence emblemikus vulkáni tanúhegyei, a Káli-medence festői kőtengerei, az Űrkúti-öskarszt sajátos sziklavilága, a Tihanyi-félsziget, a felsőörsi Forrás-hegy nemzetközi jelentőségű feltárása, vagy éppen a több száz barlang, köztük az évente több mint száz ezer látogatót vonzó Tapolcai-tavasbarlang. Emellett a geopark kiemelt célja a terület élő természeti értékeinek, kulturális örökségének és hagyományainak védelme, bemutatása is. Az érdeklődőket számos programlehetőség, felfedezni való várja: a terület földtani örökségét élményszerűen bemutató látogatóhelyektől a képzett geotúra-vezetők természetismereti túráin át az erdei iskolák és tanösvények kínálatáig.

Szendi Péter

A Bakony-Balaton Geopark rendkívül gazdag földtani, felszínalakítási értékekben

Környezetbarát hulladékgazdálkodási rendszer érdekében

A Veszprém megye 158 településének összefogásával 2005-ben alakult Észak-balatoni Térség Regionális Települési Szilárdhulladék-kezelési Önkormányzati Társulás a KEOP pályázati kiírásán 3 429 787 912 Ft-ot nyert a működési területén lévő, 33 db települési szilárdhulladék-lerakó rehabilitációjának (biztonságba helyezésének) megvalósítására. A projekt az Európai Unió támogatásával, a Kohéziós Alap társfinanszírozásával valósul meg. A társulásnak a projekthez önrészt nem kellett biztosítania.

A rekultiválendő szemétteltelepek az önkormányzati társulás működési területén találhatók.

A támogatás segítségével lehetőség nyílik arra, hogy jelentősen javuljon a térség környezeti állapota. A tervek alapján a projekt eredményeként több mint 390 ezer négyzetméter terület rekultivációja valósul meg, amely területen 3 millió köbméter hulladékot tároltak. A lerakókat különböző műszaki tartalommal állítják helyre, attól függően, hogy milyen régen hagytak fel a működtetésével és mennyire környezetkárosító az ott felhalmozott hulladék. Ezek a

területek olyan tereprendezésen esnek át, amely folyamat végén a terület újra illeszkedik az azt körülvevő természeti környezetébe. Ezzel az érintett területek levegő- és talajvíz-károsító hatásai csökkennek, idővel pedig megszűnnek, valamint a tájra jellemző új természetes élőhelyek alakulhatnak ki.

158 Veszprém megyei település összefogásával egy modern, környezetbarát hulladékgazdálkodási rendszer építése zajlik. Olyan rendszer, ami segít abban, hogy csökkenjen a lerakott hulladék mennyisége, csökkenjen régiók környezeti szennyezettsége, megszűnjön az illegális hulladéklerakók és a lehető legtöbb hulladék kerüljön vissza a körforgásba.

A kivitelezés várhatóan 2015. június 20-ig valósul meg. A munkálatokba bevont települések: Apácatorna, Bakonybél, Bakonyháza, Balatonalmádi, Balatonfüred, Balatonrendes, Csabrendek, Dabrony, Dáka, Devecser, Felsőörs, Gyepükaján, Hosztót, Kaposvár, Káptalanfa, Kiscsász, Lovas, Magyarpolány, Nagyalásny, Nagypirít, Nemesgulács, Nemesahy, Noszlop, Nyárad, Pápa, Pápasalamon, Somlóvecse, Szentimrefalva, Tapolca, Ukk, Veszprémgalsa, Zalameggyes és Zalaszegvár.

Kiadja a Füred Stúdió Kft.,
8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő
Telefon: +36(30)216-1768

Fejléc: Pálffy Károly. Fotók: Füred Televízió. Nyomdai előkészítés: L-Medium Kft. Nyomdai munkálatok: Prospektus Nyomda, Veszprém.
Hirdetésfelvétel: +36(20)468-5385. A szerkesztőség jogának tekintve az olvasói levelek megőrzését. Az olvasói leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni: Balatonfüredi Napló szerkesztősége, polgármesteri hivatal, 8230 Balatonfüred, Szent István tér 1., vagy Füred Stúdió Kft., 8230 Balatonfüred, Kossuth u. 3. E-mail: bfn@furedtv.hu
Lapunk a www.furedtv.hu és a www.balatonfured.hu honlapon is olvasható.

Gyertyagyújtással emlékeztek a kádári diktatúra áldozataira

December 8-án a Balatonfüredi Nyugdíjas Polgári Egyesület kezdeményezésére csendes gyertyagyújtással emlékeztek az 1956-os kádári sortűzek áldozataira.

„Mától kezdve lövünk” – Marosán György kommunista politikus hírhedt mondata 1956. december 8-án reggel, öt héttel a forradalom és szabadságharc levetése után hangzott el, miután a Munkástanács nem volt hajlandó teljesíteni a Kádár-kormány követeléseit.

Salgótarjánban, ahol két munkástanács vezető letartóztatása miatt békésen tüntetett a tömeg, néhány óra múlva már vér folyt. A hivatalos adatok szerint 51 embert végeztek ki, más források több mint száz áldozatról írnak. December 8-a után más városok-

ban is – többek között Mosonmagyaróváron – sortűzeket rendeltek el, melyek során nők és gyermekek is életüket veszítették.

A magyar történelem egyik legvéresebb megtorlásáról a Balatonfüredi Nyugdíjas Polgári Egyesület kezdeményezésére a városban is megemlékeztek.

A piros iskola udvarán az egybegyűltek csendes gyertyagyújtással tisztelegtek az áldozatok előtt. *Gutai Antal*, az egyesület elnökségi tagja hangsúlyozta, hogy nem szabad megfeledkezni a kádári diktatúra szörnyűségeiről, annál is inkább, mivel a sortűzek felelőseit a rendszerváltás után sem vonták felelősségre. „Szeretnénk, ha nemcsak mi, öregek állnánk itt az '56-os lyukas zászló alatt, hanem minél több fiatal is csatlakozna hozzánk” – tette hozzá.

Bambek Gabi

Új munkahelyek a TLC-nél

Michael Seiferling, a TLC vezérigazgatója kifejezte reményét, hogy az új üzem évtizedeken át hasznára válik majd a városnak is

(Folytatás az 1. oldalról.)

– Ezen a helyen épült meg 1942-ben a hajógyár, most meg mi építünk ide egy fontos üzemet, amelyet reményeink szerint szintén évtizedeken át használnak majd. A jelenleg elérhető legmodernebb eszközökkel felszerelt új csarnok révén hatvan új munkahelyet teremtünk a városban – mondta Michael Seiferling, a TLC vezérigazgatója.

Dr. Tárnoki Richárd, a város jegyzője az avatónnepségen

hangsúlyozta: a város egyik emblemikus ingatlanán, a volt hajógyár területén működő TLC a legnagyobb foglalkoztatója és egyben adófizetője Balatonfürednek.

– Nagy öröm számunkra, hogy a megszokott szezonális munkákkal szemben stabil és hosszú távú munkalehetőséget kínálnak a városban, sok hasonló céget várnánk és támogatnánk itt – fogalmazott.

mf

Erich Sennebogen német vállalkozó 1993-ban alapította meg a Termelés-Logistic Centrum Kft.-t, amely 1996-ban átvette a füredi hajógyárat. Célja egy kiváló minőségű, hegesztett acél-szerkezeti elemeket gyártó és szerelő gyár létrehozása volt. A 12 hektáros területtel rendelkező, dinamikusan fejlődő cég mára az Európában és a tengerentúlon is jelentős piaccal bíró Sennebogen és Kramer cégek egyik legjelentősebb beszállítója, mintegy 300 munkahelyével a város legnagyobb foglalkoztatója. A főtevékenységnek számító hegesztett acélszerkezetek gyártása mellett ipari park jelleggel helyet biztosít különböző kisipari tevékenységeknek, illetve tulajdonosa a műanyag vitorlás hajókat, evezős csónakokat gyártó Balatonfüredi Hajógyár Kft.-nek.

Miniszteri támogatásban részesül a Fordítóház

(Folytatás az 1. oldalról.)

Mint hangsúlyozta: a minisztériumban ígéretet kapott arra, hogy jövő évben nem lesz gond a Fordítóház finanszírozásával, megkapják a működéshez szükséges támogatást.

A Magyar Fordítóház működése különösen jelentős, hiszen fő feladata a magyar irodalom megismertetése nemzetközi szinten, ez az egyetlen fordítóház a kelet-közép európai régióban.

Az emberi erőforrások minisztere éppen ezért miniszteri tartálékkeretből biztosítja a fordítóház működéséhez feltétlenül szükséges forrást, bízva abban, hogy a fordítók számára megmarad az a

hely, ahol továbbra is dolgozhatnak, tanulhatnak, s továbbadhatják tudásukat a következő fordítógeneráció számára – olvasható a tárcsa közleményében.

Lapunk előző számában írtunk arról, hogy a minisztérium – az ígérekkel ellentétben – jelentősen csökkentette a Lipták-ház támogatását, amelyet így a megszűnés veszélye fenyegetett. Az évi 12 millió forintos működési költséget eddig a füredi önkormányzat (2 millió), a minisztérium, illetve magánszponzorok biztosították, ez utóbbi azonban idén megszűnt, ezért volt szükség a finanszírozás újragondolására.

mf

A nanokristályoktól a légkörig

Akadémikus, a Pannon Egyetem kutatója és tanára, néhány hete vette át a megyei Prima-díjat a magyar tudomány kategóriában. Az élőlényekben lévő mágneses kristályokat vizsgálja, a baktériumok mozgását figyeli, illetve a légköri aeroszolrészecskék éghajlati hatásait tanulmányozza. A földtudományokban az egyik leg többet hivatkozott magyar kutató. Pedig elmondása szerint nem akart mást, csak olyan munkát, amely révén minél több időt a szabadban tölthet. Dr. Pósfai Mihály, aki közel húsz éve él Füreden.

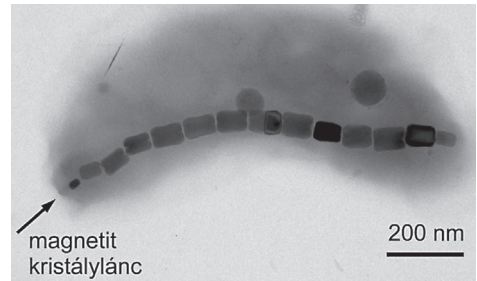
– A földrajz érdekelt mindig, a kővek, az ásványok, valahogy fel sem merült más. Úgy képzeltem, hogy majd járkálok kint a szabadban, vadregényes tájakon, és kőzeteket vizsgálhatok kedvemre. Ehhez képest most a munkámat jobbra az teszi ki, hogy ülök egy lesötétített szobában, a majdnem atomi felbontást produkáló elektronmikroszkóp előtt és baktériumokat vizsgállok.

Ülünk az eldugott füredi ház konyhájában, és minden idegszállával azon van, hogy megértesse valahogy velem, mivel is foglalkozik valójában. Ábrákat mutat, mikroszkopikus felvételek fölött magyaráz. Közben kiderül, az egyetem elvégzése után az ásványok kristályszerkezetét kezdte vizsgálni, de hamar rájött, hogy ezzel nehéz lesz áttörni a társadalom ingerküszöbét, márpedig mindeközben valami új és sokakat érdeklő probléma megoldására szeretne volna felhasználni tudását, analitikus gondolkodását. Ez

végül be is jött, mint mondja, ha egy lazább társaságban előáll a mágneses baktériumokkal, az rendszert siker arat.

– A Science című folyóiratban még 1996-ban jelent meg cikk egy Mars-meteoritról, ebben az állt, hogy a meteoritban olyan nyomok vannak, melyek az egykori marsi életre utalnak. Jellegzetes alakú, parányi mágneses kristályokat találtak benne, amelyek a Földön csak baktériumok sejtjeiben képződnek. Tulajdonképpen logikailag helytelennek tartottam az írást, mégis ennek köszönhetem, hogy a mágneses baktériumokkal kezdtem el foglalkozni. Egyből izgatott a téma, hiszen számos élőlényben megtalálhatók, közöttük az emberben is. Ezek a baktériumok a bennük lévő apró mágneseket meghatározott méretűre és alakúra növesztik, láncokba rendezik. Egy parányi iránytűvé

Dr. Pósfai Mihály az élőlényekben képződő mágneses kristályokat kutatja

válnak, és magabiztosan közlekednek.

Pósfai Mihály Magyarországon egyedül foglalkozik az élőlényekben képződő mágneses kristályokkal, amelyeknek számos területen van gyakorlati hasznuk, az informatikától az orvostudományig. Ha például sikerülne ellesni a baktériumoktól, miként lehet olyan szép, szabályos mágneses nanokristályokat gyártani, amilyeneket ők tudnak, akkor az sokat hozzátenne a világról való tudásunkhoz – magyarázza, majd egy félmosoly kíséretében megjegyzi: jobban haladna, ha annak idején az egyetemen nagyobb elánnal tanulja a fizikát és a matematikát.

Aztán témát vált, másik kutatási területét, a légköri aeroszolrészecskék vizsgálatát ecseteli. Erről elég legyen annyi, hogy eredményeit felhasználják az éghajla-

ti modellek készítésében.

– Igazából az érdekelne, hogy kétszáz esztendő múlva melyik modell vált be – jegyzi meg.

A friss díjról, a mindennapokról kérdezem.

– A díjak fontosak, mindegyiknek nagyon örültem, a Prima-díj pedig meg is lepett, nem számítottam rá, hogy pont én kapom. Az elismerések mellett azért az ember belső mércéje a legfontosabb – válaszolja.

Igyekszik nem elveszni a tanítás, az ezzel járó mérhetetlen adminisztráció, a publikálás, a szakmai konferenciákra járás és a kutatás útvesztőiben. Állandó időzavarban van, most éppen egy könyv fejezetének megírásával adós. Mellesleg hetente focizik, kórusban énekel, továbbá fiától kedvet kapva néptáncot tanul.

– Volt lehetőségem arra, hogy külföldön éljek és kutassak, ami a hazainál lényegesen jobb feltételek miatt nyilvánvalóan megkönnyítette volna a szakmai előbbre jutásomat. Arizonában maradhattam volna, de a családom és a kulturális kötődések miatt nem ezt az utat választottam. Az meg nem volt kérdés, hogy az országon belül a Balaton közelében lakjak. Szeretem Füredet, 94 óta élek itt, sok mindenre lehetőséget ad a város, és persze itt a víz, ami nagyon fontos. Nekem nemcsak az ad örömet, ha atomi felbontásban látom az ásvány szerkezetét az elektronmikroszkóp képernyőjén, az is öröm, ha jól foci-zok vagy csak úgy nézhetem a tó vizét.

Martinovics

Folytatódik a városfejlesztés

A város vendégforgalma idén is jobban alakult a régiós átlagnál, az északi part messze leglátogatottabb települése Füred. Megújult a városközpont, elkészült a stratégiai beruházásnak számító Arácsi út első üteme, és új programokkal bővült a kulturális élet. A fejlesztések nem állnak le, lesz városi uszoda, sétányfelújítás, látogatóközpont és kerékpárút – hangzott el a közmeghallgatáson.

A nehéz gazdasági helyzet ellenére a város vendégforgalma, illetve az itt eltöltött éjszakák száma jobban alakult idén a Balaton régiós átlagánál, ráadásul a külföldi és a belföldi turizmus is egyaránt növekedett. Füred idegenforgalmi adóbevétele 2012. október 31-ig 223 millió forint volt, ami 30 millióval több a tavalyi bevételnél. Az idegenforgalom a legmeghatározóbb eleme a városnak, a stratégiánk továbbra is a kulturális örökségre épülő városfejlesztés és a komplex turisztikai szolgáltatásokkal kiegészített minőségi, tartalmas programkínálat. A városimázzst is kiemelten

kezeljük. Ezért igyekszünk minden évben gazdagítani a kulturális programkínálatunkat, ezért támogatjuk a látogatókat vonzó sportrendezvényeket és ezért készítetük el a város okostelefonos alkalmazását, amelyen a borhete- ket külön is kínáltuk – értékelt dr. Bóka István polgármester.

Idén elkészült az uniós támogatásból megvalósított városközpont-fejlesztés, pályázaton kívül felújították a Szent István teret, a polgármesteri hivatal épületét. Megépült a tűzoltólaktanya, több utca mellett átadták az Arácsi út első felújított szakaszát és a Kerek templom alatti területet.

Megnyert pályázatok révén jövő év februárban elkezdődhet a buszállomás és pályaudvar teljes átépítése, illetve korszerűsítése. (A 400 millió forintos uniós támogatás mellett önerőből új üzletor is létesül itt.) Szintén a jövő év első negyedében megkezdődik a felső városközpontot a fürdőtelepi résszel összekötő kerékpárút létesítése.

A postahivataltól induló, majd a Kéki-patak mellett, illetve a 71-es út mentén haladó, 2,5 km hosszú kerékpárút megvalósításához – tízszázalékos önrész biztosítása mellett – 170 millió fo-

rintot nyert a város. Még idén elkezdődhet a Tündérkert Óvoda és Városi Bölcsőde épületenergetikai korszerűsítése, várhatóan jövő májusra pedig elkészül a Lóczy gimnázium kézilabdacsarnoka – hangzott el a közösségi házban rendezett közmeghallgatáson.

– Folytatjuk a városfejlesztést. Több beadott pályázatunk van. A város egyik legfontosabb beruházása az Arácsi út további, a Tamási Áron utcától a Lóczy Lajos úti csomópontig terjedő szakaszának felújítása, amelyhez 250 millió támogatást nyertünk. A jövőre megvalósuló beruházás révén nemcsak korszerűsítjük az utat, csatornát, járdát, támfalakat építünk, de az első ütemhez hasonlóan a légkabeleket is a földbe helyezzük. Lényegesnek tartom a sportfejlesztési programunkat, amelyen belül az iskolai műfüves sportpályák megépítése után jövőre elkezdődhet a városi uszoda megvalósítása. Két ütemben hajtjuk végre a fejlesztést, 2013 első negyedében elkezdjük a 25 méteres uszoda megépítését, amely majd a vízilabda utánpótlás-nevelés területi bázisaként is funkcionál majd. Ehhez több mint 350 millió forint támogatást kaptunk

a látvány- és csapatsportok támogatására kiírt pályázaton. Második ütemben az uszoda mellé egy sportakadémiát szeretnénk létesíteni, ezzel válna komplex egységgé a beruházás, ráadásul az uszoda fenntartásában is jelentős szerepe lenne. Erre közpénzt nem tervezünk költeni, ez a fejlesztés csak akkor valósulhat meg, ha az igényelt 420 millió pályázati támogatás mellé magánvállalkozók 180 millió forint értékben befektetnek – fogalmazott a közmeghallgatáson Bóka István. A város pályázati forrásból szeretné felújítani az Aranyhid sétányt és a Szechenyi sétányt a Füred Hotel előtti szakaszon.

A Tagore sétányon a rossz állapotú vizesblokk helyén egy, a Balaton élővilágát bemutató ökoturisztikai látogatóközpont építését tervezi. A Lóczy Lajos Gimnáziumban egy természettudományos közoktatási laboratórium létrehozásához igényeltek támogatást.

Ezekon kívül több turisztikai pályázatot nyújtottak be füredi cégek és vállalkozók, egyebek mellett a strandok felújítására, a kikötő bővítésére és egy vitorlás-múzeum kialakítására.

mf

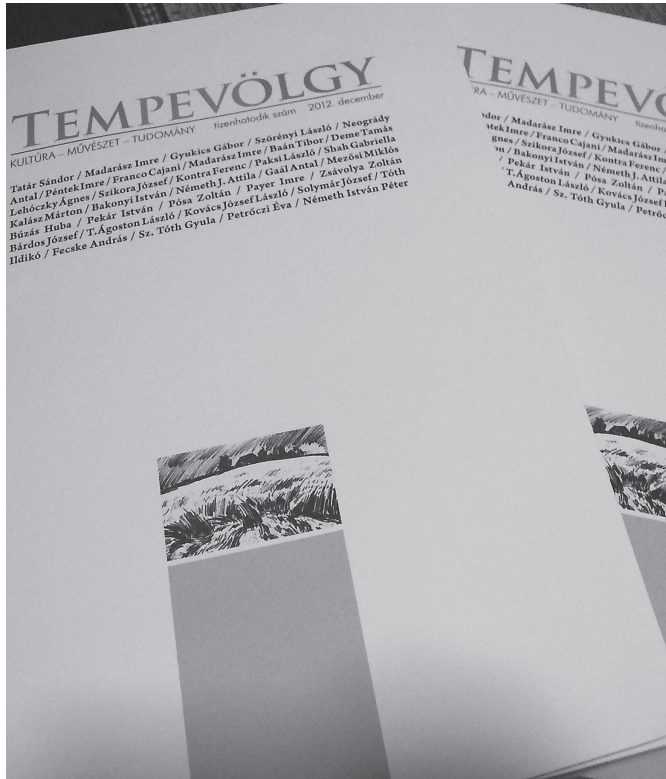

Megjelent a decemberi Tempevölgy

Mint már megszokhattuk, Balatonfüred folyóirata, a Tempevölgy minden évben az utolsó, azaz negyedik számának megjelenését decemberre, karácsony közeledtére időzíti. Most is így történik.

Nem véletlen a dátum, hiszen a lap bőven kínál olvasnivalót az ünnepi csendesebb napokra, már ha akad olyan, aki addig kibírja, hogy ne lapozzon bele.

A hagyományok szerint egy olasz „blokkal” indul, az idei Quasimodo-verseny győzteseinek a verseit olvashatjuk magyarul és olasz fordításban. De mindjárt szerepel benne verseivel az oklevéllel jutalmazottak közül is néhány költő, sőt a Bertha Bulcsú-díjasok balatoni esszéi is ott szerepelnek. Izgalmas írás s kimonodottan aktuális *Pekár István* elmélkedése a földkérdésről. A kitűnő újságíró maga is aktív gazda,

s véleménye különösen fontos mának.

A lapban bőven vannak versek, novellák, tanulmányok, a költők, írók között van füredi, tiha nyi, veszprémi egyaránt. Kedves történeteket is olvashatunk. *Solyomár József* a századelő magyar irodalmát idézi meg kölcsönkapott adomákban, míg *Tóth Ildikó* Svédországban emlékezik arra a Romániára, amely remélhetőleg már nincs többé, azaz a személyi diktatúra világát idézi meg, ezáltal a nép száján forgó vidám történetek keretében.

A művészet rovatban most az általunk jól ismert nagyszerű művészt, *Kajári Gyulát* idézzük meg, aki nemcsak születése révén köztudott e tájhoz.

Ismét eltelt egy év, immáron tizenhatodik számát jelzi a Tempevölgy. Lassan nagykorú lesz. Kíváncsiunk neki újabb sikeres esztendő!

S. S.

Évzáró közgyűlés a Múza Egyesületnél

Héhn Zsuzsa, a Múza Egyesület elnöke értékelte az évet

Az Arácsi Népházban tartotta meg évzáró közgyűlését a Múza Egyesület, ahol értékelték az évet és megtervezték a következőt.

Héhn Zsuzsa elnök örömet fejezte ki, hogy ebben a rohanó világban még mindig van egy ilyen jól működő aktív csoport Balatonfüreden. Mindenkit kért a jövőben is egymás tiszteletben tartására és egymás segítésére, hiszen ritka az ilyen művészeti csoport, ahol jól megférnek egymás mellett a hivatásosok és az amatőrök is. Bármerre is járt a csoport az országban, mindenhol elismeréssel beszélnek rólunk, tette hozzá az elnök. Az idei év értéklésében kiemelték a budapesti és vasvári kiállítását.

Megemlítették azt a márciusi programot, amikor a Nyitott Műterem csapatát látták vendégül,

ahol 15 alkotó gyűlt össze. A Múza fontos eseménye volt a Sirály táncfesztivál és szeptemberben a Romantikus Reformkor. Természetesen a megjelent tagok már a 2013-as évet is tervezték. Hamarosan Hévízen lesz kiállításuk, a nyár folyamán pedig Székesfehérváron nyílik tárlat.

Felveszik a kapcsolatot a helyi polgári egyesülettel, akikkel közös kiállításokat, összejöveteleket terveznek. Ugyancsak nyitnak a budapest-kőbányai irodalmi csoport felé. Januártól ismét minden hónap második szombatján műzsis klubnapokat tartanak Balatonfüreden, az iskolások bevonásával. A Múza nemcsak itthon, de külföldön is bemutatkozik, jövőre Ybbsitzbe utaznak majd füredi művészek, és bekapcsolódnak a Sirály Táncfesztivál és a Romantikus Reformkor szervezésébe is.

Bán László

Saját készítésű, természetes anyagokból megalkotott, szép karácsonyfadíszek

Alsóörs Község Önkormányzata ünnepváró karácsonyfa-díszítő pályázatot hirdetett meg civil szervezetek, népművészeti alkotócsoporthok és magánszemélyek részére.

A pályázat szakmai lebonyolítója az Alsóörsi Csipkeműhely volt, amelynek a lelke, mozgatórugója *Szuper Miklósné Judit*. Judit a Balatonfüredi Örökségünk Hírműhely vezetője is egyben. Az alsóörsi önkormányzat úgy határozta meg a pályázat célját, miszerint: a karácsonyi ünnepekhez kötődő népművészeti hagyományokat szeretnék továbbra is életben tartani Veszprém megyé-

ben, a balatonfüredi, a kelet-balatoni kistérségben és természetesen Alsóörsön egyaránt. Nem volt kitétel, hogy kik nevezhetnek be, viszont az igen, hogy saját készítésű és természetes anyagokból készült díszek kerüljenek fel a fákra.

Jelentkezni lehetett minden olyan saját kezűleg, hagyományos módon elkészített dísztaggyűjtemléssel, mézeskalács, csipke, horgolt, varrott és más díszekkel, melyek megfelelnek a hagyományos kárpát-medencei karácsonyfa-díszítési kultúrának.

A pályázók részére az önkormányzat egy 120 cm-es fenyőfát biztosított talppal együtt. A díszítés az Eötvös Károly Műve-

lődesi Ház nagytermében december 8-án 14.00 órakor kezdődött.

A pályázaton tizenkét fát díszítettek fel. Balatonfüredről részt vettek a díszítésben a Balatonfüredi Hírműhely tagjai, a Balatonfüredi Radnóti Miklós Iskola diákjai és *Fritz Mónika*, a Kis Ház Hírműmanufaktúra vezetője.

A díszítések változatosak voltak. Csipkével, horgolással, hímzéssel készített díszek, mézeskalács figurák, felfűzött pattogatott kukoricák tették szépségessé a fákat. *Hebling Zsolt*, Alsóörs polgármestere örömet fejezte ki, hogy ebben az évben a karácsonyfa-díszítés ősi kultúrájának ők adhattak otthont. Fontosnak tartja a

hagyományok megőrzését, a népművészet továbbvitelét, megismertetését a fiatalabb generációval is.

Az estet zenével, énekkel, zongorajátékkal, versekkel, novellákkal tették teljesebbé. A vendégek ehettek a szeretetkenyérből és a szeretetvendégség süteményeiből, amelyet szorgos-dolgos asszonyok sütöttek. Minden pályázó névre szóló emléklapot kapott, amelyet boldogan vittek haza, már azon gondolkodva, hogy a jövő évre milyen díszeket készítsenek. 2013-ban a karácsonyfa-díszítő pályázatot – tudtuk meg Szuper Miklósné Judittól – Balatonfüredre tervezik.

Hanny Szabó Anikó

Emlékezés Sava Babićra

A Füredhez erősen kötődő szerb író, a magyar irodalom fordítóját 79 éves korában Belgrádban érte a halál. Sava Babić 2005-ben megkapta a város díszpolgára címet, tavaly még következő művén dolgozott a Fordítóházban. Rácz Péter költő, a Fordítóház vezetőjének nekrológja.

Bárhol lapozok bele az emlékek könyvébe, mindig egy hetyke, jókedvű, de bármelyik pillanatban komolyra váltó Sava Babić idéződik fel bennem. Azt mondom: az emlékek könyvébe. Kénytelen vagyok ezt mondani: Sava Babić műfordító, egyetemi tanár, író, már csak emlékeinkben él. A kötőjél után, sajnos, ki-tehetjük a második dátumot: 2012. november 23-án eltávozott tőlünk, akik még élünk.

Vastag ez a könyv, amelyből előtűnik energikus alakja, még ha mi, Balatonfüredhez kötődők csak az utolsó tíz-tizenöt évét ismerjük is gazdag életének. Találkozásunkkor már életműve betetőzésén dolgozott. Már működött az általa alapított belgrádi magyar tanszék: egy szoba, tele a

nyeknek volt egyetlen jó momentuma, az az volt, hogy a kisiskolás Szávanak magyarul kellett tanulnia a Vajdaságban. Megtanulta nyelvünket, és ezt a maga hasznára fordította. Helyesbíték: a mi hasznunkra fordította. El tudjuk vajon képzelni, mekkora dolog egy magyar tanszék alapítani és szívós munkával kiteljesedésén dolgozni? Úgy csinálta bizonyára ezt is, mint később mindent: lázas megszállottsággal. Képzett emberek, a magyar irodalmat ismerők hosszú sora kerül ki onnan sok-sok éven át. Neki köszönhetjük.

Sava Babić életművének másika, talán még az előbbinél is vastagabb ága a műfordítás. Olyan intenzitással ápolta ezt az ágat, hogy az mindnyájunk szeme láttára vastagodott, gyarapodott. És itt kezd összefonódni az élete Balatonfüreddel. A Fordítóháznak még csak a terve létezett, de ő tudomást szerzett róla, és bejelentkezett: csak azért, mert minden érdekelt, amit fontosnak tartott. És hamarosan megérkezett a már

fogadóképes házba is. Innen már csak a betegség szakította el. Folyton itt volt, olykor egy évben kétszer is. Itt lehetett volna folyamatosan is, hiszen állandóan dolgozott. Fordított. Ez az én házam! – jelentette ki. Ő volt az egyetlen, akinek akár saját kulcsa lehetett volna házhoz.

A jó tanárok mindig jó diákok is. Ő pedig mindig úgy viselkedett a Fordítóházban, mint egy jó diák: egyetemi tanár, majd nyugalmazott egyetemi tanár léte olyan pontosan és szorgalmasan dolgozott, hogy a fiatalabbaknak példa lehetett. Munkája olyan szaporas és szerteágazó volt, hogy a szerbiai kiadók nem tudtak lépést tartani vele. Fordítói listáján az íróknak és gondolkodóknak tekintélyes névsorát találjuk: Hamvas Béla, Fülep Lajos, Szabó Lajos, Lukács György, Füst Milán, Márai Sándor, Esterházy Péter, Örkény István, Tolnai Ottó, Weöres Sándor, Csáth Géza, Cseres Tibor, Oravecz Imre. Belőlük merített erőt azokhoz a lelkesítő beszédekhez, amelyekkel beszél-

getőpartnereihez fordult. Közel állt hozzád, szinte beléd szuggesztálta mondanivalóját. Nem volt sosem vita: csak fontos dolgokra pazarolta az energiáját.

Munkásságának nagyobbik része jelenleg is kiadásra vár. Amikor jó néhány éve Szabadkán kiállítás rendeztek az életművéből, a sok-sok megjelent könyvés folyóirat-publikáció mellett nem kevés volt a még kiadatlan művek száma is. Pedig a szerbiai kiadók munkájára nem lehetett panasz. Amikor 1999-ben a szerbiai háború volt, és a bombázások idején néhány hónapig Balatonfüreden, a Fordítóházban húzta meg magát, a posta három megjelent könyvét ide kézbesítette.

Írói közül – tudjuk – a legkedvesebb Hamvas Béla volt számára. Olyan szellemet talált meg ebben a sokáig elnyomott íróban és filozófusban, amelyet – érzése szerint – továbbítania kellett szerb honfitársainak. Hamvas gyakran látomásos írásaival akarta felrázni a szerb népet. Meggyőződése volt, hogy Hamvas nincs elismer-

ve, nincs a helyén. Talán ezért is ültetett egy fát a balatonfüredi sétányon a tiszteletére. Egy hársfát, természetesen. És ugyanakkor mi is elültettünk egy fát a Fordítóház kertjében, az is Hamvas-hárs, természetesen. Létrehozta a Hamvas Béla Asztaltársaságot, és március végén buszokkal hozta a szerbiai rajongókat megünnepelni kedvencének születésnapját a Hamvas-hárs köré. Balatonfüred díszpolgára lett 2005-ben.

Néhány napja van egy kényeszerképzetem: megszabadulva testi gyötrelmeitől, Sava Babić talán még odafent is fordít. Megszokásból. Mert különben unatkozna. Már nincs szüksége a nagy adag kávéra, súlyos szerb ennivalókra, és kikapcsolódásként nem fog másik kedvenc tevékenységébe, a főzésbe sem, hanem csak dolgozik. Magyaráról szerbre? Ki tudja? Talán már az angyalok nyelvére fordítja mindazt, amivel megbízták az ő írói.

Mindaz, amit Balatonfüreden tett a magyar kultúra érdekében, minden biznnyal ér nekünk, füredieknek annyit, hogy egy utcát nevezzünk el Sava Babićról. Neve és életműve időtálló.

Rácz Péter

Kozma Imre festményei a Művész kávéházban

Az óvárosi Művész kávéházban felkászálódok a megújult bápult mellé egy székre. Láthatóan nehézkesen jutok föl. Kissé után, úgy tűnik, összetöpörödtem. De nem csak rajtam fogott az idő. Látom a megszokott társaságban, arcotokon is karistolt már barázdákat ide-oda. Csak bensőmben vagytok velem együtt azok a fiatalok, azok az ambiciózus felnőttek, akik valamikor, évekkkel ezelőtt eltökélték, hogy csatlakoztok egy baráti körhöz; a múzsák ihlette színes társasághoz.

Köszönhetően annak, hogy Balatonfüreden mindig találtunk befogadókra, akár régen *Birkás Gyuszinál* tartva kávéházi estjeinket, akár újabb időkben a Borok Házában *Szalay Lászlónál* vagy *Tarnai Katalinnál* az Arácsi Népházban. Akár *Nagy Miklósnál*, aki szerint is kell egy jó hely, ahol friss kávé és tea illata között, koccintgató kis asztaltársaságokban leülhetnek az ihletett művészek egy kis csevegésre.

Számtalanszor találkozhattunk már itt.

Mint kis világító mécses lángjaként égve, aprócska jótékony tűzként a város kultúrfényeinek sorában, összejövünk, megmelegedni a baráti szóban, egy kézfogásban, üdvözlésben. Felfrissülni egy tréfán együtt kacagva, hallgatni a méltató szavakat egy-egy kiállítás megnyitóján.

Ez az Óvárosban leledző kávéház, a füredi kulturális színter

rek rengetegében méretét tekintve a legkisebb talán.

Nagysága van mégis.

Mégpedig abban, hogy estéről estére itt ül egy ember a belső sarokban, törzsasztalánál.

Itt kényelmesen elmélkedhet és társaloghat azokkal, akik betérnek ide. Ismerőse ő minden füredi és környékbeli művészek, számos visszatérő idegennek is.

A pult mögötti kiszolgálók már kérdezés nélkül tudják az italának arányait: laza fröccs az, tipikusan magyar itóka. Nem a mámorért fogyasztja, hanem csak úgy, illendően. Mert úgy érzi, a vendégváró házigazda felé is tartozik ennyivel, hiszen befogadta csapatait. Előbb az általa vezetett Városi Művész Klub tagjait, majd az örökös elnöklésének zászlaja alá toborzott műzsásokat.

Valljuk be, aztán gondolhatnánk-e olyat, hogy a híres Pilvaxban és egyéb Fészkekben száraz torokkal folyhattak a diskurzusok akár reggelig művész és művész között? Á, dehogy! *Kozma Imre* hát itt üldögel estelente és füstölög. (Igaz, az utóbbi hónapok törvényei kikényszerítik a teraszra a pöfékelőket.) Átgondolja a nap során történeteket, vagy azon elmélkedik, hogy úgy sikerült-e legújabb alkotása, ahogyan gondolataiban megformálta a vászonra vetés előtt.

Imre, a fáradhatatlan, vidám, mozgékony, tette kész fiatal, aki évtizedekkel ezelőtt Krieg Feri

bácsitól átvette a füredi művészek alkotói körét, mára idős ember. Mestere a társaságnak.

Bár számtalan képe közül most is nehezen válogatott – legszívesebben mind idehozta volna –, mégis ragaszkodott törzshelyéhez. Nem vitte kiállítását a város nagyobb termeibe. Mert hűséges. (Meg persze joggal meggondolja már, hogy mennyi pluszfáradást tud felvállalni ahhoz, hogy műveit bemutassa.)

Ha bármilyen kevéske is itt a szabad, képfelekészítésre alkalmas falfelület, itt akar kiállítani. Hűséggel kitarva kereste ki az általa most legérdekesebbnek ítélt alkotásait. Mintegy adventi ajándékul a kora téli betérőknek szánva. Szinte valamennyi kép új alkotása.

Egy mesternek már sok mindent szabad. Szabad régi témáit újraélni, újraalkotni. Esetleg tőle nem várt témákat vászonra tenni. Megszokott technikáitól elrugaszkodni, vagy nagyon is belemerülnie. Ebben a kis kiállításában felfedezhető, hogy válogatott anyagában éppúgy teljesítette a kérését azoknak, akik a Balaton megjelenítését vagy akik az ügymond „alakos képeket” vártak tőle...

A kiállításra készülve, barátom egyenként rakta festőállványára alkotásait, hogy közösen szemléljük meg. Ilyen alkalmakkor mindig kíváncsi és izgatott, milyen hatással vannak rám a látottak. Várja, hogy megfogalmazzam a

A kiállító Kozma Imrét és művészetét Soltész Mária méltatta a törzshelyükön rendezett tárlatnyitón

bennem keltett érzéseket és gondolatokat, hogy azután jóváhagyja vagy kiegészítse a létrehozás örömet vagy kényszerét okozó indítékokkal.

En szorgosan jegyzetelek ilyenkor, ő pedig fáradhatatlanul pakol.

A címeiből citálom e szavakat: csönd, békesség, halvány, bánatos, fátyolos, egyhangú, magány, kései fény, fakó, bágyadt. Másik vonulatban: arany csók, nap, tavasz, lágy selyme, a nap arany csókja, a béke kékje...

A mesternek létállapotát, a művekkel kapcsolatos viszonyát az alkotásainak adott címek feje-

zik ki a látvány mellett a leginkább. Felfedezhetjük ezek által, milyen lelki állapotban születtek azok. Nyár vagy ősz volt az ihletett pillanatokban, remények vagy az elmúlást érző test kínjai közötti küzdelmek, és az elcsendesedő, megnyugvó, végső elszámolásra készülődés érett gondolatainak idejébe.

A most kiállító Kozma Imre festészetében testet ölt az a kinyilatkoztatás, amely szerint „magasan organikus szellemi élet nélkül nincs művészet”.

Ez az itt bemutatásra kerülő festményanyag rendkívül erős, mesterhez méltó nagy tudást ki-

fejező. Olyan alkotásokkal teli, melyekben megmutatja, hogy a festőnek szinte létre kell hoznia az anyag valóságát mint látványt. Amikor a sima víztükről mélységet és valóságát is érezzük, amikor a köveken átbukó hullámok loccsanását is szinte halljuk, vagy a bágyadt fényben tompán feszülő vizet érzékeljük.

A kiállító művész értékes ajánléka ez a tárlat számunkra ma, mint a házigazda névrokonának, Szent Miklósnak szeretetsomajjai. Vegyék át, tekinteteikkel bontogassátok, izlelgessétek örömmel!

Soltész Mária

Szeretne fényt, meghittséget varázsolni az otthonába a szürke téli napokon is? Szereti a kellemes illatokat? Esetleg még az egészsége megóvásáért is gondol? És mindezt egyszerre? Igen, az illóolajokkal könnyen elérhetőek ezek a vágyak.

A tél és a téli ünnepek közeledtével mindannyian egyre több melegségre, meghittségre vágyunk. Az emberi kapcsolatokon keresztül megtapasztalt bensőségesség mellett a természet kincseit is hozzásegíthet minket a bizalmas, barátságos légkör megérezéséhez. Ha ahhoz van kedvünk, ihatunk egy bögre zamatos ízű, melegítő teát, amely kényeztetet minket ízével, illatával, melegségével. Ha inkább az illóolajokhoz van kedvünk, aromalámpába cseppentve kellemes illatúvá varázsolhatjuk a szobát. Az illóolajos vizet melegítő mécses a lángjával mesés hangulatot tud teremteni a párolgó olajjal együtt. Tegyük egy közös kirándulást az aromaterápia világába és ismerkedjen meg néhány finom illóolajjal!

Az aromaterápia

Az illóolaj-tartalmú növényekből kinyert illóolajokat az aromaterápia használja nagy szeretettel. A természetes gyógyítás eme formája sem új keletű, hiszen már az ókori népek is felismerték az illóanyagok jótékony hatásait: az egyiptomiak már i. e. 4500 körülükön szépségápolásra, illetve a

Gyógyító ünnepi illatok

halottaik mumifikálására használták (fertőtlenítő hatású cédrus-, mirha-, szerecsendió-, szegfűszeg- és fahéj-olajokkal itatták át a vásznat), a görögök és rómaiak testápolásra használták, a kínaiak bódult állapotot idéztek elő a segítségükkel, a mezopotámiaiak pedig jövőbe látó jóslásoknál alkalmazták. Az indiai ajurvédikus gyógymód i. e. 1000 környékén az illóolajokat fűszerekkel és masszázssal kiegészítve alkalmazta.

Az illóolajok Európában a 10. században váltak ismertté, először a rózsavíz használata terjedt el. Bár az illóolajok alkalmazása a középkorban erőteljesen visszaszorult, ebben az időszakban már a gyógyászat is használta az illékony olajokat. A 16. századra már több mint hetvenféle illóolajat ismertek és alkalmaztak. A polgárosodás időszakában valódi nagyüzemben állították elő a mesterséges illatokat, ám ezek – mesterséges mivoltuknál fogva – semmi-féle gyógyító hatással nem rendelkeztek. Az illóolajok terápiás hasz-

nátát egy francia gyógyszerész nevezte el aromaterápiának; ő kozmetikumokat és bőrgyógyászati készítményeket állított elő a növényekből kinyert illóanyagok felhasználásával. Ezt a gyakorlatot mi is követhetjük otthon, ha a bőrápolásra használt krémünket néhány csepp illóolajjal dúsítjuk.

Az illóolaj

A ma ismert növények közül hozzávetőleg 1500 növény különböző részei tartalmaznak illóanyagokat, amelyek szobahőmérsékleten illékonyak. Az illóolajok megtalálhatók gyökérben, kéregben, ágcscsban, levélben, virágban, termésben, magban. A 100 százalékos tisztaságú illóolajok folt nélkül illannak el és milliószoros hígításban is érezni lehet az illatukat!

A bonyolult összetételű és magas hatóanyag-tartalmú illóolajok állandóan párolognak – emiatt jól záródó, sötét üvegben kell tárolni –, forráspontjuk 100 Celsius-fok fölött van, vízben nem ol-

dódnak, egymással keverhetők, és nem megfelelő alkalmazás esetén akár görcsöt is előidézhetnek az emberi szervezetben. A növény bizonyos részeiből kivont illóolajok rendkívül tömények, így néha 1–2 csepp is elegendő a kívánt hatás eléréséhez.

A különböző illóolajok hatást gyakorolnak a szervezet általános működésére, az idegrendszerre, vérnyomásra, légzőszervekre, vizeletkiválasztásra, hormonháztartásra, agyra, szívre, emésztőrendszerre, és afrodiziákumként (vágyfokozóként) is használhatók.

Az illóolajok jótékony hatását többféle módon is kiaknázhathatjuk:

- illatlámpába csepegtetve
- fürdővízhez 10–15 cseppet adva

- inhaláláskor 2 dl vízhez legfeljebb 10 csepp illóolajat adva
- láb- és kézfürdő formájában
- borogatásként 2 dl vízhez adva 8–10 cseppet

- masszázskor hordozóolajhoz (pl. olívaolaj, búzacsíraolaj, mogyoróolaj, szőlőmagolaj, avokádóolaj, jojobaolaj) hozzáadva
- teaként kizárólag a 100 százalékos tisztaságú levendula-illóolajat lehet belsőleg is fogyasztani, 2 dl vízhez 2–3 csepp olajat adagolva

- a háztartásban alkalmazhatunk illóolajat a levegő, betegszoba fertőtlenítésére, ruhaöblítésre, tisztításra

Íme néhány melegítő, akár ünnepi hangulatot is ébresztő illóolaj!

Narancs (*Citrus aurantium*)

Idegnyugtató, kedélyjavító, álmatlanságra, migrénre, krémbe keverve sejtregeneráló, szívnyugtató, afrodiziákum.

Szegfűszeg (*Eugenia cario-phyllata*)

Az illóanyagot a bimbó tartalmazza. Fájdalomcsillapító, fertőtlenítő, fogfájásra (illóolajos ecsetelés formájában vagy 1–2 szem szegfűszeg elrágásával), csökkenti a hányingert, puffadásra, hörghurutra, étvágyjavító.

Tipp: A szegfűszeggel megtűzdelt narancs nemcsak szép látvány, hanem bódító illata belongs a lakást.

Fahéj (*Cinnamomum zeylanicum*)

A növény kérge tartalmazza az illóanyagot. Gyomorrontásra, gyomor- és bélgörcsökre, étvágyjavító, baktériumölő, izommerevségre, szívidegességre, afrodiziákum.

Fenyő (*Pinus sylvestris*)

A karácsony elképzelhetetlen a fenyőillat nélkül, amit akár illóolaj formájában is becsempészhetsz az otthonába. A fenyő illóolaja kiválóan alkalmas a levegő fertőtlenítésére, légfrissítésre.

Vanília (*Vanilla planifolia*)

Az ünnepi készülődés során leginkább a konyhából kiszűrődő vaníliaillatra figyelhetünk fel. Illóolajként a sokak által kedvelt vaníliaillat kedélyjavító, vágyfokozó hatású.

Levendula (*Lavandula angustifolia*)

Az egyetlen belsőleg is használható illóolaj. Nyugtató, görcs- és feszültségoldó, kedélyjavító, fertőtlenítő, puffadásra, szaporas szívverésre, reumára, rovarcsípésre, égésre, ekcémára, gombásodásra.

Ánizs (*Pimpinella anisum*)

Légúti panaszokra, görcsökre, étvágyjavító, emésztésserkentő, nyákoldó, tejszaporító, kismértékben emeli a vérnyomást. Fontos: gyermekeknél allergizál!

A különböző illóolajok keverésével is bátran lehet próbálkozni, ekkor elegendő mindegyikből 1–2 cseppet cseppenteni a párologtatóba. Aki kevésbé érzi magát bátorinak az otthoni kísérletezéshez, azok számára ajánlom az illóolaj-keverékeket, melyek már a megfelelő arányban tartalmazzák az egyes összetevőket. A karácsonyi ünnepkörre gondolván beszerezhető karácsonyi hangulatot árasztó keverék, az ínycsiklandó mézeskalács illatát idéző keverék.

Az illóolaj-készítmények palettája roppant sokszínű, nem könnyű eldönteni, hogy valóban 100 százalékos tisztaságú illóolajjal van-e dolgunk, ami rendelkezik gyógyító hatással, vagy egy egyszerű illatanyaggal találkozunk. A gyógynövényekkel, illóolajokkal vagy a természetes, alternatív gyógymódokkal kapcsolatban felmerülő kérdések esetén keressen bizalommal!

Kelemen Livia

fitoterapeuta, a Biotitok Gyógytérja üzletvezetője
Balatonfüred, Kossuth utca 19.
Telefon: 20/595-3062
www.biotitok.hu

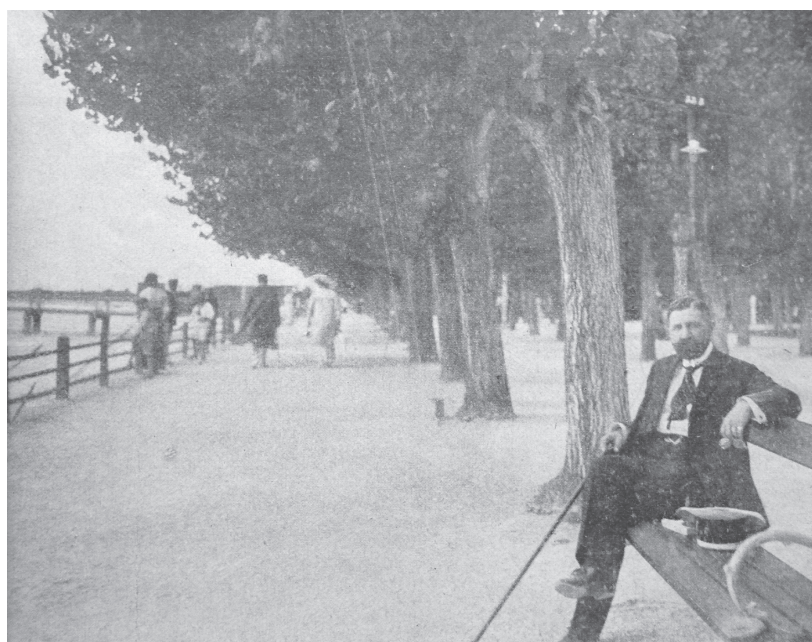
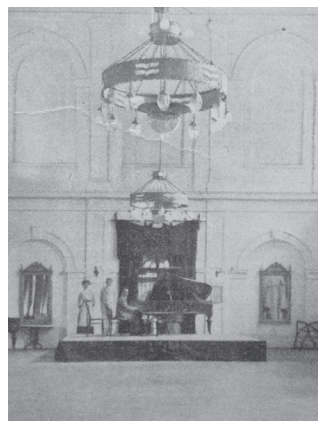

Múltidéző füredi fényképek

Múlt havi számunkban jelent meg *Honti József* írása Jelfy Gyuláról (1863–1945), aki száz évvel ezelőtt megteremtette a riportfotográfiát a magyar újságírásban. Jelfy Gyula első felvétele 1902-ben jelent meg a Vasárnapi Újságban. Honti József a Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Fényképtárában Füredről készült képeket keresett, hogy lefotózza és elküldje lapunknak őket.

Így számolt be erről levelében: „Jelfy Gyula eredeti fényképei a Nemzeti Múzeum Fotótárában vannak. Az volt a tervem, hogy az eredeti füredi képeket lefényképezem, ezért felvettem a kapcsolatot a fotótárral, ahol *Tomsics Emőke* telefonon elmondta, hogy sajnos a Balatonnal és ezen belül Füreddel kapcsolatos fényképek hiányoznak. Az elmúlt években valaki elvitte azokat. Így fontosabbá váltak azok a füredi fényképek, amelyeket a Vasárnapi Újság közölt száz évvel ezelőtt. Az Iparművészeti Múzeum Könyvtárában pedig készséggel segítettek, hogy lefényképezsem azokat, amelyeket most megosztok a Balatonfüredi Napló olvasóival is.”

BFN

A Balaton jegén 1937-ben

Háromnegyed évszázada hasonló volt a jég a Balatonon, mint tavaly télen. Ezt a Zalai Közlöny 1937. évi, egyik januári számában Riport a Balaton 20 centiméteres jegéről – A földművelésügyi minisztérium mérnökei a hínárterületeket mérik a Balaton jegén címmel megjelent tudósításából tudjuk. A rádió akkor bemondta, hogy a Balaton jégvastagsága Keszthelyen január 23-án 20 centiméter.

A Sporttér az egész Balaton c. alfejezetben olvassuk, hogy „tavaly nem fagyott be a Balaton valami erősen, az idén vígan folyik a jég a téli halászat. Már az első napokban is megnehezült a halászháló, most már a hal tömegszállításait keresi a keszthelyi halászbokor. Nagy szánkói bebarangolják a Balatont a két part

közt. A szánkó gyorsabban megy, mint a halászhajó. Az idei első jég még gyenge volt, áldozatot is követelt, a második jégen már biztonsággal folyik a sportolás is. Nemcsak a parti pályákon van nagy korszolyaélet, de korszolyázók, fakutyázók, riskózók messze bent a középtájon is szórakoznak. (Riskó = szánkó, az 1867. évi kiadású Ballagi Mór-féle szótár szerint.) Megtelnek a jégvermek is, a jéggyárnak nem sok munkája lesz.”

(A jégvermek azok a földbe vajt pár méteres üregek, melyeket gúla alakban elhelyezett nád-kévékkel fedtek be. Ide hozták nagy hasábokban a befagyott tavakból „kitermelt” jeget. Itt aztán akár nyárig is elállt a jég, innen árulták a háztartásokba és vendéglőkbe, jégsekreényekbe. Korabeli karikatúrákon látható, amikor két asszony az utcán találkozik, hosszan beszélgetnek, pletykálnak, s közben a szatyrukból fo-

lyik a víz, amint a hazaszállított jégtablák olvadnak.)

1937-ben „új sporteszköz jelent meg a Keszthelyi-öböl jegén. A jégvitorlás, egyszerre négy darabot bocsátottak jégre a Yacht Club kikötőjéből. Ez ideig csak Fürednek voltak jégvitorlásai, Keszthely most felzárkózott Füred mellé” – írja a tudósítás. Úgy tűnik, hogy korábban nem is volt máshol jégvitorlás, csak Füreden. Műszaki bizottság szállt ki a Balaton jegére mérőeszközökkel. A hínár kiterjedését, a következményes eliszaposodást mérik a Keszthelyi-öbölben. Így kerül a hínár, iszap és jég egymás mellé a téli riportban. Pedig a „Balaton most csupa jég. Jég, amelynek vastagsága ma még 20 cm, de holnap talán már 25 cm” – írja a tudósítás.

A közleményt Balatoni G. Lajos jegyzi. Ő – amint a 2010. évi kiadású Keszthelyi Életrajzi Lexikonból tudjuk – dr. Gárdonyi

(Geiger) Lajos (1892–1944) teológus, jogász, lapszerkesztő, Szendrey Júlia-kutató neves keszthelyi személyiség. Részt vett az I. világháborúban, ahol egy gránát leszakította jobb kézfejét. Helytállásáért Nagy Ezüsttel tüntették ki. A cikkben szereplő áldozatra is találunk adatot máshol a Zalai Közlönyben.

B. Z. huszonegy éves keszthelyi fiatalember kiment a befagyott Balatonra és üldözte a jégen tanyázó vadkacsákat. Este hiába várták haza. Valószínűleg beszakadt és a jég alatt a tóban lelte halálát.

h j

Balatonfüred, az Esterházy strand keleti oldala, háttérben egy jégvitorlással

Szenteste a székekelyeknél

Ignác Rózsa

Karácsony Bukovinában

Részlet a Keleti magyarok nyomában (1941) című könyvből

148 székeley család lakja Józseffalvát. 148 gyermekszerető és istenfélő székeley katolikus család, összesen 1500 lélekszámmal. Mert nem ritka itt az olyan család, ahol nyolc-tíz gyermek is akad. Szép, erős nép. Nem vegyül akárkivel. 157 év óta idegenbe házasság alig történt. Szerencséjükre betegség se fészkelte be magát közéjük, s így az önmagába házassodó falu a legszebb, erős, magas, nagyon értelmes s rendkívül életrevaló emberpéldányokat termelt ki. 157 év óta él e nép kivette a magyarság testéből, s azóta egyetlen napig sem volt magyar fennhatóság alatt. S magyarnak vallja magát ma is mindahány.

Két hét választ el karácsonytól. Adventi hangulat uralkodik. Hajnali hatkor rorátén van az egész falu. (Csodával határos módon az egész faluból csak a magyar templom s a magyar parókia nem égett le, pedig a főutca két oldalán tövig égett minden ház a templomtól jobbra és balra. Az égő gerendák valósággal átrepültek a paplak felett, s alig-alig pörkölték meg annak oldalait.) Esti litánián megint csak zsúfolt a kicsi templom, melynek oltárképén valaha Szent István tartotta a magyar koronát. A szent ma csak egy csokor mezei virágot tart kezében, a címet átfestették. De hívei boldog buzgalommal fújják a szebbnél szebb régi magyar egyházi énekeket.

Litánia után keresztelő. Keresztelés után a református segédlelkész kisasszony felmegy a kórusra, és eljátssza az orgonán a katolikus „Boldog asszony Anyánkat”. Kálmán plébános barátunk megérti a szimbolikus üzenetet. Leveti papi díszét, ő is a kórusra siet, s viszontzásul most ő játssza el a „Mennyben lakó én Istenem” című református éneket.

Istentisztelet után hazavisszük a kicsi gyermeket. Az istállóalakás egyik felében két barna tehénke kérődzik csendesen, a másik, valamennyire elkerített részen húzódik meg a család. A kicsi újkeresztény ott szuszog már az anyja mellén. Az egyik tehén alatt megzörren az alom. A kicsi gyermek cuppogva kap az emlő után. Mint Betlehemben...

Kányádi Sándor

Isten háta mögött

*üres az istálló s a jászol
idén se lesz nálunk karácsony
hiába vártok
nem jönnek a három királyok*

*megértjük persze mit tehetnénk
de oly sötétek az esték
s a szeretetnek
hiánya nagyon dideregtet*

*sok dolga van a teremőnek
mindenkivel ő sem törődhet
messzi a csillag
mindenüvé nem világíthat*

*előrelátó vagy de mégis
nézz uram a hátad mögé is
ott is lakoznak
s örülnének mosolyodnak*

(Az egyik legnagyobb élő magyar költő sokszor volt vendégünk is Füreden. Megannyi emléket őriz gyermekkorából, Nagygalambfalváról, s ezek mind megjelennek kicsiknek-nagyoknak írt verseiben.)

Kovácsna Balatonfüred testvérvárosa. Sok mindenben hasonlít egymásra a két város, talán még a lélekszáma is egyforma lehet. Élénk és szép a kapcsolat a két város magyar polgársága között. Híres szülöttai közül különösen kedves Ignác rózsza (1909-1979), a nagyszerű író, akinek sok szép könyve között, amelyek mind jók lesznek karácsonyi olvasmányul, nekünk különösen kedves a Róza leányasszony, amelynek hőse Jókai Mór felesége, Laborfalvi Róza.

Ignác Rózsa vezet el bennünket az erdélyi karácsonyba, hogy most e pár oldalon éljük át, tőlünk nyolcszáz kilométerre hogyan zeng az ünnepi dal. Az összeállítást Praznovszky Mihály készítette.

Tamási Áron

Hajnal Betlehemben

Öreg pásztor ült a betlehemi pusztán. Sok borús és csillagos éjszakát töltött ő már ezen a földön, de olyan különös éjszakára, mint ez a mai, nem tudott emlékezni. Mert este, amidőn elérkezett volna a hold és a csillagok ideje, akkor haragos felhők jöttek, melyek elölték a holdat és a csillagokat. Aztán gomolyogva leszálltak a felhők a földre, mintha a földet is meg akarták volna ölni. Csodálatos volt ez, mert az évnek ebben az idejében máskor a felhők mindig rejtékükben ülték. Mind eléjöttek és a rossz karám ágai között sirva szakadtak rá a juhok hátára s onnét jajgatva mentek ki másfelől.

Vajúdik a világ.

A karám szélében rettegve kuporgott az öreg pásztor, és azon gondolkodott, hogy eme különös éjszaka vajon a világ végét jelenti-e vagy talán egy újnak kezdetét. Néha megtapogatta a fiát, aki kámzsájában úgy aludt mellette, mint a mag.

A juhok egymáshoz bújva pihentek a karámban.

Éjfélre járt az idő, majd az is elmúlt a szegény föld fölött. Aztán úgy hajnal felé, mintha az Isten egyszerre kicserélte volna a világot, nagy hirtelenséggel megváltozott minden. A szelek elbújtak egy pillantás alatt. A felhők semmibe mentek. De a csillagok nagy ragyogással egyszerre felragyogtak s fényükben a karám vesszői ezüstben csillogtak. A juhok pedig táncolni kezdtek.

Mintha új világ született volna. Az öreg pásztor ámulva pislogott a csodás változatban. S miközben megszállta szemét a könny, a fia is világra serkent, ámbár senki fel nem ébresztette. Ott állott a fiú mellette, örömben borult arccal, a major felé fordulva és felemelt karral mutatott valamit. Amerre mutatott, egy csillag ragyogott ott, éppen az istálló fölött, amely elhagyottan állott a majorban. Tündöklő nagy csillag volt, leszállva az égből, s fénybe borította a rongyos istállót.

Egymásra támaszkodva, úgy nézték ketten a csodát, szegény boldog pásztorok. Aztán észrevétlenül angyal érkezett a mennyből, aki dicső hajnalon az istálló felé vezette őket.

(Szép karácsonyi hír: eltűntek a kufárok Tamási Áron fenséges sírja mellől! A bódésokat kitelepítették a sírkert mellől, így most már végre nyugodtan alussza álmát „hüségese fia Hunniának”.)

Benedek Elek

A karácsonyfa

*Csingilingi, szól a csengő,
Jertek, fiúk, lányok!
Föl van gyújtva, meg van rakva
A karácsonyfátok.*

*Csingilingi, szól a csengő,
Arany a csengése,
Aranyosabb, szebb ez mint a
Muzsika zengése.*

*Csingilingi, szól a csengő,
Vajon kik csengetnek?
Mennysorságból az angyalkák
A jó gyerekeknek.*

*Csingilingi, szól a csengő,
Nyílik már az ajtó,
Cseng a szoba, zeng a szoba
Vidám gyerekszajtól.*

*Csingilingi, szól a csengő,
Jertek, fiúk, lányok,
Föl van gyújtva, meg van rakva
A karácsonyfátok.*

Széllyes Sándor

Székeley karácsony

*Hóba temetkezett csiki havasokon,
Áron – egymagában – fenn a Madarason
– Uram, – fohászkodik – Fiad megszületett,
Karácsony este van... Hogyha megteheted,
Te, aki rendezed ezt a nagyvilágot,
Jutass nekünk is egy kicsi boldogságot.
– Hallottalak, Áron, de nem mondtad kinek?
– A népemnek, Uram, szegény székeleyeknek.
Az Úr kicsit hallgat, majd így szól: Áron!
Jókedvemben kaptál... legyen úgy... nem bánom.
De még mielőtt a kérést teljesítem,
Valamit meg kéne magyarázni nekem:
Én a székeleyekről hallottam eleget,
Mondtak már rólatok hideget, meleget...
Tudom – hívők vagytok –, sokat imádkoztok,
De szidásomban is világelsők vagytok.
Hallom, magatokat székeleynek valljátok,
S kiválasztott népem neveit hordjátok:
Áron, Ábel, Mózes, Dániel és Dávid,
Az egész Biblia – egész Ábrahámig...
Ha jól meggondolom, szinte már úgy vélem,
Hogy Csicsó – Názareth, s Ditró – Jeruzsálem.
Aztán – ha jól értem – magyar a beszéded,
S mégis a székeleyek boldogságát kéred...
Miféle náció, ha a nyelve magyar?
– Ó, Uram, – szólta Áron – a székeley is magyar,
Csak egy kicsivel több.
Úgy legalább három vagy négy fokkal.
Ott állt a sok fenyő keményen, vigyázban,
Gyertyák pislákoltak ezer csiki házban,
Mekondult Csiksomlyó máriás harangja,
S szelíd korholással szólott az Úr hangja:
– Jól van, Áron fiam, és most tartsunk rendet:
Ez a „kicsivel több” megmagyaráz mindent.
Én megértettelek, és most érts meg te is:
Kicsivel ezért több a szenvedésetek is.*

Széllyes Sándor (Mikháza, 1932–Marosvásárhely, 2006), az utolsó híres székeley góbé. Örökeje a gazdag hagyományának s újirója is egyúttal a székeleyek művészetének.

Kozma László

Dévai karácsony

Egyik adventi időszakban ismét ellátogattam a dévai gyermekotthonba. A gyerekek örömmel fogadtak, este sétára hívtak, bejártuk a kivilágított várost, jólesett megosztani az élményt, együtt belépni a karácsonyi ünnep sugárpitvarába. Célja is volt az utunknak, egy hatalmas fenyőfa, melyet az egyik téren állítottak föl. Csillogtak-villogtak rajta az üveggömbök, a fényes papírba csomagolt dobozok, amelyek ki tudja, milyen titkokat rejtettek. Mikor innen már visszafordultunk, észrevettem, hogy a kis Sanyika nemcsak szorosabban kapaszkodik belém, hanem minduntalan a kezemre hajtja a fejét.

– Hát te mit csinálsz? – kérdeztem, arra gondolva, talán elfáradt.
– Elalszom – felelt egy szóval, és én már megértettem azt is, amit nem mondott ki. Nemsokára elváltunk, nekem másutt van a szállásom, ő egyedül fekszik le. Hát most még gyűjt magának egy-egy pillanatot az együttléteiből, eljátssza, hogy éppen elalszik, és van mellette valaki, akihez odahajthatja a fejét.
– És mit álmodsz? – kérdeztem tréfásan, leplezve megindultságomat. De ő komolyan válaszolt:
– Csillagot.

Áprily Lajos

Karácsony-est

*Angyal zenéje, gyertyafény –
kincses kezem hogy lett szegény?
Nem adhattam ma semmi mást,
csak jó, meleg simogatást.
Mi győzött érdességemen?
Mitől csókolhat úgy kezem?
Simogatást mitől tanult?
Erembe Krisztus vére hullt?
Szemembe Krisztus-könny szökött? –
kinyúló kézzel kérdezem.
Áldott vagy a kezek között,
karácsonyi koldus-kezem.*

Szenteste a székekelyeknél

Barabás László

Marosszéki karácsonyi népszokások

Marosszéken két vidéken élt a betlehemezés hagyománya. Az egyik az Alsó-Nyárádmente, vagyis Murokország falvai: Luka-Ilencfalva, Káposztásszentmiklós, Karácsonyfalva, Somosd, Teremiújfalu. Ezek a falvak mind reformátusok, tehát a betlehemezés itt a reformátusok hagyományvilágához tartozott, akárcsak a Mezőségen, Kalotaszegen vagy az Alföldön. Ugyanannak a játéktípusnak a változatait adták elő serdülő legények. A betlehemezést a 40-es évek végén mindenütt betiltották, és Teremiújfalu kivételével nem sikerült huzamosabb ideig felújítani. Itt a 70-es évek közepén Vetési András földműves ember emlékezete alapján betanította és azóta minden évben betlehemeznek.

A székelv Sóvidéken – Marosszék és Udvarhelyszék határán – századunk közepéig betlehemezték Atyhában, Parajdon és Szovátán. Jobbára felnőtt férfiak jártak, katolikusok és reformátusok együtt. Azóta mindegyik helységben betiltották vagy szervezők híján magától megszűnt. A Szovátáról a szomszédos Ilyésmezőbe házasodott Oltyán György legénykorában tanulta meg a betlehemes játékot és őrizte fél évszázadig fejében és lelkében, félig-meddig írástudatlan erdőli munkáseberként nem vethette papírra. Az 1989-es változások óta magtanította falubelijeinek, rokonainak, és újból elindultak betlehemezni.

Marosszék mindhárom vidékén – a marosszéki Mezőségen, a Nyárádmentén és a Kis-Küküllő felső völgyének falvaiban – kántálnak, énekes köszöntővel járnak karácsonykor. Ünnepszombatján délután, estefelé indulnak a gyermekcsapatok, este a legények és a felnőtt férfiak. A gyermekek a rokonokat, szomszédokat keresik fel, a legények a leányos házakat. Újabban a fiatalok, 18–20 éves lányok, fiúk együtt járnak énekelni egymáshoz és a „baráti körhöz”. Néhány évtizeddel ezelőtt énekléstől zengtek karácsony estéjén a marosszéki falvak, néhány faluban – például Mezősámsondon, Mezőmadarason, Mezőfelében, Szabédon, Kölpényben, Teremiújfaluban – napjainkban is változatos formákban kántálnak. Sámsondon a szokást kalindálásnak, a Nyárád és a Kis-Küküllő mente közötti falvakban (Szövérd, Gyulakuta, Balavásár, Kelemtelke) hajnalozásnak nevezik. Karácsony másodnapján a gyermekek járnak ünnepet köszönteni, rigmust mondani, a cigányok pedig tisztelegni. A kántálók napjainkban többnyire a használatos egyházi énekeskönyvek valamelyik karácsonyi énekét éneklük, kizszorulóban vannak az egykor jellegzetes, nemzedékről nemzedékre hagyományozódó népénekek, mint amilyen például az „Elindult Mária Betlehem városba” (Szálláskereső és a gazdag kovácsnál) kezdetű.

A karácsonyi ünnepkör másik köszöntő szokása az istvánozás, illetve jánosozás (december 26., illetve 27-én). A Felső-Nyárádmente, szűkebben a Bekecsalja egyik végfalujában, Nyárádselyében az istvánozás napjainkban is a közösség kiemelkedő, várva várt eseménye. Szervezetten, csoportosan itt a legények istvánoznak. Az első csapatot a katonaság előtti fiúk, a „kicsik” alkotják, a másodikat a berukkoló „nagyok”, a harmadikat a leszerelték, az „öregek”. Karácsony másodnapjára virradó éjszaka mindhárom csapat végigjárja a falut, de úgy, hogy ne találkozzanak. Felköszöntenek minden Istvánt és minden leányt, illetve leányos házat. Elhangzik több is egy-egy háznál, áldáskéréssel, jókívánsággal, és mindenik után inni kell, de reggelre nem szabad megittasodni.

Székelvföldi népszokások

December 24-én minden háznál kalácsot sütnek, este pedig karácsonyfát állítanak. A karácsonyfa-állítás szokásának kezdete az 1920-as évekre tehető, és a negyvenes években vált általánossá. Karácsony estéjén a cigányok csoportokba verődve jártak házról házra kántálni, házalásuk a hajnali órákig tartott. A házaknál kántálási énekeket énekeltek, amelyek Jézus születéséről szóltak.

A karácsony a székelv ember legnagyobb ünnepe. Legtöbben Jézus születését ünneplik, de a békesség és a család ünnepeként is számon tartják. Sok helyen volt betlehemezés, amikor a kis jászolt körbeborították a faluban, és karácsonyi énekeket énekelve jártak házról házra a gyerekek. A karácsonyi misén pásztorjátékot adnak elő a gyerekek, ahol Jézus születését adják hírül a pásztorok.

Az aprószentek napja december 28-a, ezen a napon a fiúk 2–3-as csoportokba „aprószentekelni” mennek, főként a lányokhoz. A házba lépve egy verset mondanak, és egy vesszővel gyöngéden megveregetik a lányokat. Jutalmul kalácsot és pénzt kapnak.

Igazierdélyi töltött káposzta, ahogyan egy helybeli leírta

Hozzávalók:

50 dkg lapocka, 50 dkg kocsonyahús (nyers sertésfűl, farok, fejhús), 50 dkg nyers füstölt oldalas, 50 dkg dagadó, 3 dkg liszt, 2 evőkanál olaj, 2 kg savanyú, aprókáposzta, 10 db savanyúkáposzta-levél, 10 dkg rizs, 1 kis fej vöröshagyma, 1 teáskanál pirospaprika, 8 dl tejföl, ízlés szerint örölt fekete bors, só.

Előkészítés: Egy nagy vasfazekat (vagy beáztatott cserépedényt) olajjal kikenek és a liszttel meghintem. A töltelékhez a dagadót megdarálom, összekeverem a nyers, megmosott és kissé lecsurgatott rizzsel, pirospaprikával, a megtisztított és lereszelt hagymával, sóval, borssal, majd szorosan becsomagolom a vastag ereitől megtisztított savanyúkáposzta-levélbe.

Elkészítés: Az apró káposzta egyharmad részét elterítem a fazék alján, erre ráteszem a megmosott és feldarabolt kocsonyahúst, valamint az előzőleg egy éjszakán át vízben vagy tejben áztatott, darabokra vágott füstölt oldalast. Erre a következő réteg savanyú káposztát terítem. Megsózom, meghintem borssal, majd beborítom a megtöltött savanyúkáposzta-levelekkel. Erre nyers, felszeletelt lapockát helyezek, végül beborítom a maradék aprókáposztával. Megsózom, meghintem borssal, és 5 dl tejföllel nyakon öntöm. Az edényt lefedem, és forró sütőbe teszem. Legalább 3 órán keresztül sütöm közepes lángon. Tálaláskor a tányéjra ki-ki megtejfölözi.

(Ahány ház, annyiféle recept, de abban mindenki egyetért, hogy ha lehet, korondi fazékban készüljön el a töltött káposzta!)

Ditrói betlehemes játék

(részlet)

Pásztorok (énekelnek):

Kisdéd gyermek, nagy királyunk, Ime neked térdet hajtunk: Én viszek egy báránykát, Te pedig egy sajtocskát, Harmadik kis tejecskét. Ezzel kedveskedünk, Örömmel visszatérünk, Mária kegyes, köszörögj érettünk, Hogy a nagy világból boldogan kimúljunk, Boldogan kimúljunk.

Mária:

Serkenj fel fiam pásztorok eljöttek, Kik szentangyalidtól Tehozzád küldettek, Tehozzád küldettek.

Pásztorok:

Üdvözlégy, Jézus, pásztorok pásztora, Mennynek és a földnek teremő szent Ura, Teremő szent Ura.

Öreg pásztor:

Eredjétek no, adjátok oda, amit hoztatok a kisfiúnak! Dicsértessék Krisztus az Istennek Fia, Ki elküldeték ez árnyék világba, Szegény bűnösöknek a váltóságára. Mivel, hogy a pásztorok közt a legöregebb vagyok, Az eszténa hamujába sokszor beforgok, De azért a Jézusomnak egy nagy bárányt adok.

II. pásztor:

Én a havasokon fejőpásztor voltam, Havasi mezőkön sokat esztenáztam, Semmi fű nem termett a nagy kösziklákön, Még bocskorom sem volt a búkeltő nyáron. De a Jézuskámnak egy nagy sajtot adok. Vedd jó szívvel Jézus, mert jó szívvel adom.

Kicsi pásztor:

Jaj szegény fejemnek, hát én mit is adjak, Mivel a pásztorok közt a legfiatalabb vagyok: Engem küdnek csapért, vízért, Még a sztrungát is én hajtom, Mégis Jézusomnak egy kis tejet adok. Vedd jó néven Jézus, mert jó néven adom

Mária:

Köszönöm fiaim s mindháran tinéktek, Kívánom, hogy a mennyekben örvezzetetek És ott mindörökké koronát nyerjétek.

Pásztorok:

Kedves jó barátim, mivel az új királyt nagy örömben láttuk, énekeljünk egy nótát, a vén úgy is meg fűjja a furulyát. Ki, ki járja táncát, ne kímélje lábát, Hisz a jó muzsikus megér ám egy batkát, Ezért húzhat nekünk egy hajnali nótát.

II. pásztor:

Kedves jó barátim, induljunk más útra, Hisz a szomszédban is jó emberek laknak, Kik tudom, házukból minket ki nem zárnak.

Pásztorok éneke:

Immár minket jó gazda, ha elküldesz utunkra, Istennek áldása szálljon a .házára. Lejecskeket is adnak, százasokat leraknak, Kolbással, sonkával útra igazítanak.

Heródes:

Érdemes híveim, mind kik itt voltakot, Úgy vélem, hogy rosszat ti nem hallottatok, Melyért a Jézusnál legyen koronátok. Itt láttátok Istennek szent Fiát, Ki szűztől született hideg istállóban, Ökör, számár mellett a hideg jászolyban, Ringó bölcső helyett a kórós szénában. Semmiféle átok ne férjen hozzátok: Mi megyünk, s ti velünk a Jézust áldjátok.

Erdélyi karácsonyi népdal

*Betlehemnek pusztájában,
Pásztorok vigyázatában
Nagy öröm hirdettetett,
Mert a barmok pajtájában,
Ökör; számár jászolában
Krisztus urunk született.*

*Eljött úgymond a Messiás,
Kit megjövendőlt az Írás,
Sír a kemény hidegben.
Szállást nem talált magának.
Inkább rendelték azt másnak
Az egész Betlehemben.*

*Ó, te József mit gondoltál,
Hogy istállót választottál
Ilyen kemény hidegben?
Szállj be hozzánk Máriával,
Született kis Jézuskával,
Hadd lakjék mi szívünkben!*

Az év kétségkívül legnagyobb hozadéka, hogy a felső városrész – kilépve az eddigi szürkeségéből – határozott karaktert kapott. Megszépült a zeneiskola, lett körforgalom, átszabták a Szent István teret, parkosítottak, egyáltalán funkciója, megjelenése és hangulata lett a városközpontnak.

A buszállomás, illetve az uszoda építésének tervéből igazi városi bestseller lett, nagy volt a várakozás, hónapokon át izgalomban tartotta a várost, mikor kezdődhetnek a fejlesztések. Májusban már telt ház volt Füreden. Sorban állás a fagyieért, napszemüvegek mögüli szemlélődés a sétányon vagy épp a kávézók teraszán, heverés a Vitorlás tér deszkáin, és persze vonulás a parton: gyerekkel, kutyával, új barátnővel vagy barátal, teljes sminkben vagy csak úgy otthonosan. Hamar jött a nyár is, az idénre összekapott Kisfaludy és az elegáns Esterházy strand rég látott forgalmat bonyolítottak le, úgy, hogy közben a Balatonból jelentős mennyiségű víz tűnt el, reneszánszát élte a vízszint, illetve a tó ökológiája miatti aggodás.

Az évek óta nagy lendülettel hömpölygő programkínálatban is akadtak újdonságok. Először volt vasemberek találkozója, a Balatonman fesztivál keretében több százan, profik, amatőrök és mű-

Füred 2012

kedvelők rohantak egyszerre bele a Balatonba, hogy teljesítsék a gyilkos versenyt. Új impulzusokat kapott a Művészeti Fesztivál és új igazgatót neveztek ki a Kisfaludy Színház élére. *Kéri Kitty* hozott is magával némi lendületet, a szokásos színházi repertoár mellett rendszeres gyerekelőadásokat szervezett, és végre voltak

vállalható könnyűzenei koncertek Füreden. A régi vágyakat teljesítő zenei fesztivál, a Füred Jam biztatóan kezdett, már csak egy jó és hangulatos helyszínt kellene találni a koncerteknek. Hol máshol, mint a parton, a Balatonnal a háttérben.

A Vaszary Villában Csók István életmű-kiállítása volt a legnagyobb attrakció, az Anna-bálon pedig az, hogy egy füredi lány, *Bör Viktória* lett a bálkirálynő.

A nyárra kinyitott a SunCity szórakoztató negyed is, ismét elkezdődhetett hát a régi polémia a hangos koncertekről és a fiatalok szórakozási szokásairól, bár ezúttal mintha hamarabb elült volna a vita. Mindenesetre ideköltözött

házi fenntartásba került, a felső városrészben bevezették a fizetős parkolási rendszert, a Balaton térségében elsőként a város elkészítette saját okostelefonos alkalmazását, és elkészült az érezhetően presztízsberuházásként kezelt Arácsi út felújítása. Bár csekély szakaszról van szó, mégis egy kisebb hőstett volt a megvalósítása: a különböző szolgáltatókkal, a kerítésüket nehezen adó magántulajdonosokkal való küzdelemmel és a légkábelek földbe kényeszerítésével. És folytatódott az utóbbi időben már megszokott

a Dumaszház és több telt házas estet produkált.

Volt Mini-világtalálkozó szerethető kisautókkal, jó fazonokkal és Mr. Bean macikkal, veterán autók felvonulása a sétányon, majd csúcsdöntés és trónfosztás a Kékszalagon. A győztes a *Józsa Márton* kormányozta, magyar építésű, egyedülálló vitorlás, a Fifty-fifty nevű hajó lett, 10 óra 34 perc 15 másodperces idővel. Ezzel hat percet vert a Nemere II 75-ös cirkáló 1955-ben felállított rekordjára.

A borhetek megint tömegeket mozgatott meg, bár az elmúlt évekhez képest csökkent a fogyasztás, így is pavilonként átlagban mintegy 15 hektoliter bor fogyott. A hangulatra, az italok minőségére nem volt panasz. Le-

vezetésként ősszel jubilált a Quasimodo-költőverseny, amelyen ezúttal *Tatár Sándor* verse vitte el a pálmát.

Közben új piac indult vasárnaponként a csarnoknál, járásközpont lett Füred, két iskolája egy-

trend: a felmérések szerint Füred az ország leglátogatottabb helyei közé tartozik, a megye és a balatoni régió legnépszerűbb városa, ahol a belföldi és külföldi vendég is megtalálja a számítását.

A Munkácsi család adventben

– Legyetek szívesek, mutatkozzatok be az olvasóknak!

János: – Munkácsi János vagyok, feleségemmel, Beával 18 éve vagyunk házasságban.

Miskolcon, az egyetemi évek alatt ismerkedtünk meg (jelen cikk megírásának időpontja éppen megismerkedésünk 21. évfordulójára esik...), és már kapcsolatunk kezdetén nagyon sokat beszélgettünk egymással. Ezt nagyon fontosnak tartottuk akkor is és most is, hogy kettőnk között folyamatos legyen a párbeszéd. A házasságot szerintem nem elég az esküvőig „megnyerni”, az egyszer kimondott igent nap mint nap meg kell újítani. Szerintem a mai házasságok egy részében hiányzik az igazi, tartalmas kommunikáció, vagy ha van is, az kimerül a felszínes társalgás, a napi feladatmegosztás szintjén.

Szóval a sok-sok beszélgetés egyre jobban mélyítette bennünk a közös alapokat, amelyek mind a mai napig fontosak számunkra. Az olyan fogalmak, mint szeretet, alázat, megbocsátás, a másik növekedésének elősegítése, számunkra nem csupán közhelyek, hanem a mindennapi életünkben futó programok. Emlékszem, amikor első randevúink egyikén hosszú sétálgatásaink egy templomba vezettek, ahol örömmel csodálkoztunk rá arra, hogy mindketten vallásosak vagyunk. Számunkra ez nagyon fontos tényező volt, mert az egész addigi ismerkedésünket egy lényegesen magasabb szintre emelte. Innentől kezdve valóban éltük-hittük, hogy a kapcsolatunk az Úristenben van elrejtve, és ez meghatározó volt családalapításunkra is.

Miután 1995-ben Füredre költöztünk, az egzisztenciális alapok lerakása után születtek gyermekeink: 1997-ben Dorka, 1999-ben Panni, 2005-ben Jancsi, 2010-ben pedig Marcival ajándékozott meg minket a Jóisten. Be kell vallanom, hogy kapcsolatunk kezdetén magunk sem gondoltunk arra, hogy nagy család legyünk, és egyikünk rokonságában sem láttunk erre követendő példát, de az évek során folyamatosan megtapasztaltuk a Jóisten gondviselését. Ez a bizalom egyszeriben fűlésőpört minden, a gyermekvállalással szemben manapság hallható kifogást. Számomra a nagy család a mai világban jel, mégpedig Isten szeretetének, velünk maradásának, gondviselésének kézzelfog-

A Munkácsi család a gyermekek mindegyikének igyekszik megadni a lehetőséget tehetsége kibontakoztatására, ők pedig példájukkal egymást tanítgatják

ható jele. Ennek mindennapi öröme, izgalmát igazából csak a hasonlóan gondolkodó családokkal tudjuk megosztani, ezért is tartom nagyszerű dolognak a füredi katolikus családcsoportot, akikkel időről időre találkozunk, beszélgetünk, gyermekeinknek közös programokat szervezünk.

– A gyerekek által okozott örömeik, szeretetmegnyilvánulások pótolják-e a fáradtságot, a lemondást, az esetleges bosszankodásokat?

Bea: – Sokan azt gondolják, hogy a nagy család csak gondokkal jár. A mi tapasztalatunk az, hogy bár valóban kicsit mozgalmasabb egy négygyermekes család élete, nem feltétlenül jelent több gondot. A gyermekek mindegyikének igyekszünk megadni a lehetőséget tehetségeik kibontakoztatására, ők pedig példájukkal egymást tanítgatják.

János: – Gyermekvállalásban az emberek különféle utakat járnak. Mások az egzisztenciális lehetőségek, mások az egészségügyi feltételek, mások lehetnek a saját korábbi családban vagy más családoktól szerzett tapasztalatok, melyek mind érdemben befolyásolják a döntést. A döntési szem-

pontok közül egyedül a nyafogással nem tudok mit kezdeni, amikor valaki minden adottság ellenére tudatosan mond le a gyermekvállalásról, mert saját érvényesülésének, szórakozásának szempontját helyezi előtérbe. Merjünk ösztenté lenni: ez önzés, s mint minden olyan dolog, amelyben az ember túlságosan önmagára reflektál, terméketlen is.

– Bea, szerinted egy többgyermekes anyának van-e lehetősége szüksége, önmegvalósításra?

Bea: – Viszonylag sok időt töltöttem itthon a gyerekekkel, mert fontosnak tartottam, hogy életük első éveiben az alapértékeket töltsék meg. Idén szeptemberben visszamentem tanítani a gimnáziumba, de a munka mellett is főállású anyának érzem magam, hiszen a szívemben az első hely a család.

– Jön a karácsonyi örületnek nevezett vásárlási láz, kapkodás és a lelki ráhangolódás az ünnepre. Nem zárja ki ez a kettő egymást?

Bea: – Az advent az elcsendesülés, lelki készüllet, de az ünnepi készülődés ideje is. Az ünnep nem váratlanul köszönt be, olyan, mint a gyermekvárás időszaka. Van idő előkészülni mindenre. A kará-

csony előtti ideges kapkodást igyekszünk elkerülni. Az ünnep már ott elkezdődik számunkra, amikor a gyerekekkel együtt sütjük a mézeskalácsot, vagy kipróbáljuk a barátoktól kapott új süti-recepteket. Kicsi koruk óta karácsonyi zenék mellett közösen sütitgetünk, díszítjük a lakást saját barkácsolású tárgyakkal és hangolódunk rá az ünnepre. A szentesítet gyerekkoromban mindig unokatestvéreinkkel, nagyszüleinkkel együtt töltöttük. A titokzatos ünnepi készülődés külön öröm volt a kisgyerekek miatt. Felnőttként is erre vágytam, ezt az élményt szerettem volna gyermekeimnek átadni. Mi már a szűk családban is sokan vagyunk, de szüleimmel, apósomékkal és öcsém családjával kiegészülve újraélhetjük gyerekkorunk karácsonyainak hangulatát.

János: – Az adventi időszak mindenkinek mást jelent, és nem feltétlenül kapcsolódik a keresztény gondolkodáshoz. Van, akinek a forralt bor, a sült gesztenye illatát idézi, van, akinek a készülődés, a bevásárlás forgatagában telik ez az időszak. Sajnos sokszor hajlamosak vagyunk megbélyegezni azokat, akik nem vallá-

sos áhitatban élnek meg az adventet, pedig azt gondolom, hogy minden ember szívében ott él a vágy a békére, a csendre, a szeretetre akkor is, ha nem tudja vallásos tartalommal megtölteni, megfogalmazni, vagy nem köti össze vallásos meggyőződéssel. Az, hogy valaki nem hívő, még nem jelenti azt, hogy ne lenne benne vágy arra, hogy túllépjen saját magán. Lelke mélyén minden ember a boldogságra vágyik, s mivel a véges dolgok – így például a karácsonyi ajándékok – csak korlátozottan képesek ezt kielégíteni, az embernek szükségszerűen a végtelen felé kell irányulnia. Ezt tartom advent legfőbb feladatának – az ember merjen egy kicsit fölfelé tekinteni, merjen túllépni önmagán, lelke mélyén keresse azt, ami több, mint bevásárlás, ajándékok, forralt bor és sült gesztenye; merjen rákérdezni élete nagy kérdéseire, merjen hinni abban, hogy élete el van rejtve valami sokkal nagyobb szeretetben, merjen hinni abban, hogy kérdéseivel, küzdelmeivel, mindennapjaival nincs egyedül. A karácsonynak éppen ez a legnagyobb üzenete: Isten Fia Jézus Krisztusban emberré lett, ő az Emmánuel, ami

annyit jelent: velünk az Isten – mégpedig nem valamiféle energia, nem egy elvont fogalom szintjén, hanem személyesen. Az Isten emberré lesz. Ez az alázat sokakat zavarba ejt, hihetetlennek tartják, pedig tud-e ennél bárki nagyobb, többet, szebbet mondani, van-e ennél nagyobb öröm a sokszor esendő ember számára, hogy velünk az Isten? Diakónusként azt gondolom, hogy vallásos meggyőződéstől függetlenül az adventi időszak nagyon jó alkalom arra, hogy tudatosan csendet teremtsünk magunkban és engedjük, hogy ebben a csendben megszülessen bennünk a szeretet. Isten kezében pedig végtelen eszköz van arra, hogy magához vonzza az embereket – a hívőket is és a nem hívőket is. Felfedezhetjük őt egy csendes elmélyülésben, egy szép adventi hangversenyben, a várakozás izalmában, az ajándékozás örömeiben, gyermekeink mosolyában, de akár még a sült gesztenye illata vagy az adventi fények csillogása is egyik lépcső lehet az Isten végtelen szeretete felé vezető úton. Isten a maga részét már megtette, az „igen”-t nekünk kell hozzátennünk.

Csizmazia Szilveszter

Köszönet Michael Hylskynek

Az Óvárosi Óvoda dolgozói hálás köszönetüket fejezik ki Michael Hylskynek az intézménybe járó gyermekek támogatásáért.

Felajánlása lehetővé tette a Mikulás-csomagok tartalmának gazdagabbá, minőségibbé tételét. Ez azonban nemcsak a finomságok számában mutatkozott meg, hanem az általa gyakorolt gesz-

A Mikulás a gyermekek és az óvónők által készített karácsonyi díszekkel teli ajándékcsomagot adta át Hylsky úrnak

tussal az önzetlen szeretet is belekerült a Mikulás puttönyába, amely a csomagokkal minden gyermek családjába is eljuthatott. Michael Hylskyvel közösen éltük át a Mikulás-várás örömeit és a meglepetés okozta varázslatot: az apróságok arcán megjelenő mosolyt.

Michael Hylsky az ünnepségen elmondta: „Öt éve éve költöztem Füredre. Amíg Németországban éltem, mindig jó érzéssel töltött el, hogy a gyerekeknek valami meglepetést tudtam szerezni karácsony vagy húsvét táján. Ezt a szokásomat itt is szeretném tovább folytatni. Tavaly a

Kiserdei Óvodát támogattam, most pedig ezen az óvodán van a sor. Szeretném felhívni mások figyelmét is, ha csak egy kicsivel is, de jó szándékkal és egy kis adománnyal sok örömet lehet okozni a gyerekeknek! Remélem, a kezdeményezésem követőkre talál.”

Külön szeretnénk megköszönni Hylsky úrnak, hogy a tavaszra felajánlotta támogatását a Mogyóró Tagóvoda udvarának füvesítésére, melynek megvalósítását a szülők bevonásával képzei el. Ezen kezdeményezését is követendő példának szánja.

Óvárosi Óvoda

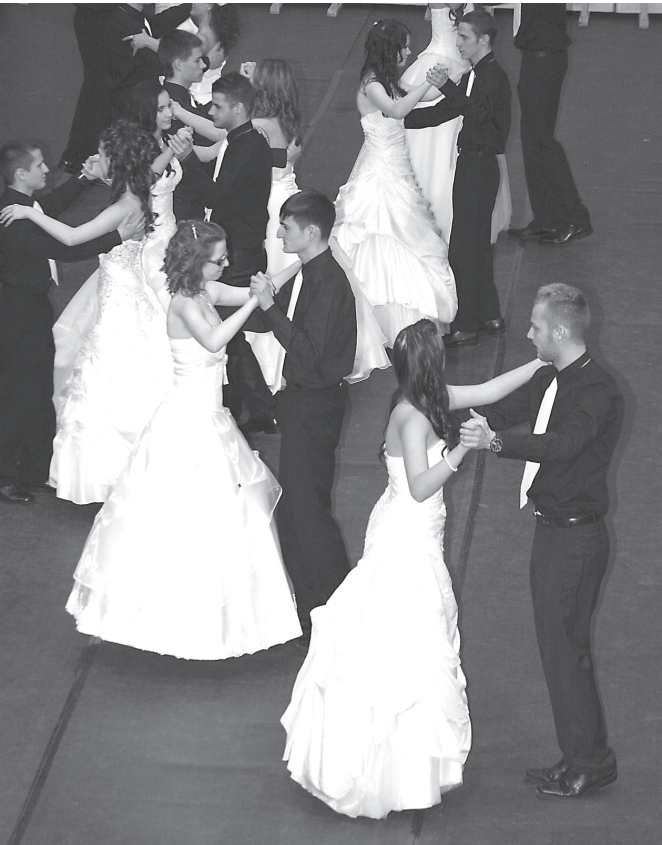
Gyerekszáj

Marci februárban lesz hároméves, naponta megnevettet minket vicces kiszólásaival.

1.
A család kirándul, Marci kissé előreszalad.
– Marci, gyere vissza!
– Nem lehet, én már nagyon messze vagyok innen...
2.
Marci Folti cicának viszi az ennivalót.
– Na gyere, te kis éhenpóráz, hoztam neked valamit.
3.
Esti imánál:
– Kérlek, Uram, add meg, hogy... (itt elgondolkodik), add meg magad!
4.
Marcival a színeket gyakoroljuk.
– Milyen színű az autód?
– Piros.
– És a pólód?
– Kék.
– És ez a szék?
(elgondolkodva nézi a bar-na széket, majd hirtelen rávágja) – Csokoládé.

Csizmazia Szilveszter

Szalagavató bál a gimnáziumban

Három osztály 94 tanulója tűzték fel a középiskolai évek végét jelképező szalagot. A végzősök műsora a hagyományos keringővel zárult a szabadidőközpontban rendezett bálon

Felekezeti karácsony

Gyűrű atya, a Piros templom esperes-plébánosa

Ahány csillag van a karácsonyi égen, ahány angyal énekelt a karácsonyi éjben, a jó Isten annyszor áldja meg kedves híveimet s az olvasókat. Hamarosan megjelenő könyvemben is megemlítem kis tanítványaim kérdését, hogy „melyik volt az Atyának a legszebb karácsonya?”. Némi kis visszaemlékezés után az volt a válaszom, hogy: amikor nem tudtam ebédelni, s mégpedig azért, mert olyan sok gyónást végző kedves hívő állt a gyónatószek előtt, hogy elszaladt az idő, s mire végeztem, zárva volt az étterem. Így azzal a boldog érzéssel telt el a karácsony, hogy sok-sok ember le tudta tenni lelki terhét. S ez a pap boldogsága, öröme, amikor Isten eszköze lehet. Erre a karácsonyra sokszor emlékezem vissza, Istennek hálát adva, hogy lelki békét, megújulást adhattam az embereknek.

S ez a jó Isten ajándéka, hogy békesség legyen a jóakarátú emberek lelkében és ezt a békét tovább tudjuk sugározni.

A karácsonyi fényök elhervadnak, tülleveleik lehullanak, de szeretettel azt kívánom a balatonfüredieknek és minden családnak: az isteni kegyelem ragyogjon és éltesen mindenkit karácsonykor és az új esztendőben.

Miklós Ferenc református tiszteletes

Az Úristen kegyelméből itt vagyunk karácsony kapujában, és mindig feltevődik a kérdés, hogy tulajdonképpen értjük-e a karácsony lényegét. Sok külsőség tapad hozzá, s attól félek, hogy ezekben a külsőségekben az ünnep lényege, az ünneptől elvárható és Istentől felajánlott áldása és evangéliuma marad el. Hangoztatjuk, hogy karácsony a szeretet ünnepe, de valójában az Isten szeretetének az ünnepe. Az emberi szeretet annyira igaz szeretet, amennyire Isten szeretetéből táplálkozik. Emberi szeretetről önmagában nem sokat lehet mondani, „ha te szeretsz, én is szeretlek, ha te nem szeretsz, én sem szeretlek.” Karácsonykor az Isten szeretete jön el közeánk, az Úristen megváltó szeretete árad a világra. „Úgy szerette Isten a világot, hogy az egyszülött Fiát adta érte, hogy az, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem annak örök élete legyen.” (János 3,16)

Ennek a szeretetnek szentelt ünnep a karácsony. Eljött közénk és testet öltött az Ige, elküldötte közénk az egyszülött Fiát a mi megváltásunkra. A testet öltés nagyon fontos, hiszen az ember fizethet meg az ember bűnéért, márpedig a bűnös ember képtelen önmaga és az embertársai megváltására, tehát egy olyan emberi testbe öltözött isteni hatalommal rendelkező Megváltó kellett jöjjön, aki meg tud szabadítani bűneinktől, és visszaadni mindazt az embernek, amit az bűne által elvesztett: az Istennel való békét és az örök életet.

Krisztus megszületett az első karácsonykor Betlehemben, és azóta is él a karácsony. Az igazi ünnep akkor kezdődik el, amikor a szívünkben is megszületik a Jézus Krisztus. Amíg ez nem törté-

nik meg, ünneptelen az ünnep és üres a karácsonyi ünnep.

Amíg az Isten Megváltó szeretete nem nyílik meg a szívünkben, Dzsida Jenőt idézve:

„Nem ismétlődik meg a karácsonyi csoda bennünk.”, addig igazi karácsonyunk nem tud lenni.

Én azt kívánom, igazi ünnep legyen mindannyiunk szívében, s születhessen meg bennünk a Jézus Krisztus, örvendezhessünk, vigadhassunk, és mi is elmondhassuk, most már a lényegét megértve, hogy karácsony valójában Isten megváltó szeretetének az ünnepe.

Riczinger József evangélikus tiszteletes

Dicsőség a magasságban Istennek, és a Földön békesség, és az emberekhez jóakat!

Lukács ev. 2,14

A csodálatos karácsonyi örömmüzenet nem csupán jókívánság akar lenni számunkra, hanem életünk részévé kell válnia annak. Hiszen, ahogyan a költő vallja, ha az ember engedné, hogy a karácsonyi örömmüzenet, evangélium élete részévé válna, de nagy boldogság szállna a világra. De mi is ez az evangélium? Az evangélium tartalma szerint az, hogy Isten a tőle távolodó, a vele szemben álló emberhez nem jogos ítélletével, hanem minden emberi értelmet meghaladó szeretetével hajolt le, egyszülött Fia személyében, Jézus Krisztusban. Mi következik ebből? Urunk akarata szerint az, hogy az evangélium tartalmát megéljük. Ezen a ponton viszont Urunk nagyon magasra emeli a mércét az ő követői számára. Mert az evangélium szerinti életvitelbe, a krisztusi lelkületbe az ellenség szeretete is beletartozik. Úgy, ahogyan Isten is előlegezett bizalommal elsőként lépett a vele szemben álló emberhez, úgy mi sem a felebaráttól vagy a velünk szemben állóktól várjuk az első lépést, hanem mi tegyük meg azt. Így azon fáradozunk, hogy a nem működő embertársi kapcsolatainkat újra kezdeményezzük megbocsátással és előlegezett bizalommal. Urunk sok példázatában hangsúlyosan figyelmeztet arra, hogy ne legyünk „fényelnyelők”. Karácsony fénye sem akadjon el rajtunk, mert a „fényelnyelő”, önző módon élő ember elhibázza életét. Tanuljunk meg hát karácsony fényében fényleni a szürke hétköznapiakban is. Hiszen nem azért jött el hozzánk Isten szeretete, hogy rajtunk elakadjon, hanem, hogy tovább sugározzuk azt. Ha az Úr szeretetét be tudjuk fogadni, akkor egymást is el és be tudjuk fogadni! A jóakarát nélküli, széthúzó embervilágunk életében nagy áldás lehet a karácsonyi evangélium.

A karácsonyi evangélium és békesség megvalósulásának azonban a hétköznapiakban a mi részünkről feltételei vannak. Ugyanis az igazságosság a béke kulcsa. Törekedjünk hát az igazságra.

Azután igyekezzünk bizalommal lenni mindenki iránt, mert a bizalom is a béke feltétele. A bizalmatlanság bizalmatlanságot szül. Körülöttünk soha nem lesz béke, ha a bizalmatlanság lelku-

letével élünk. A bizalom nagy kincs, éljünk vele!

Kívánom, hogy tudjuk el- és befogadni az Úr békéjét. Adjon nekünk az Úr megbékélt szívét, hogy békességünk lehessen övele, felebarátainkkal és önmagunkkal. Békés karácsonyt kívánok minden kedves olvasónak! Nem egyszerűen olyan békét, amelyben csak a belső lelki békességünk van meg, hanem olyan békét kívánok, amely ki is tud áradni a családban és az emberek között a világban.

Császár Attila református lelkész

Karácsony ünnepe a találkozás és az újrakezdés lehetőségét kínálja hívő és nem hívő ember számára egyaránt. Ezt a lehetőséget foglalja össze az egyik régi karácsonyi ének is: „Az örök világosság jön be ide, és új fényt ad a világnak. Világít az éjszaka közepén, és a világosság gyermekeivé tesz bennünket”. Az ének szavai rámutatnak arra, hogy a karácsonyi fények ragyogása nemcsak esztétikai vagy hangulati szempontból szerezhet számunkra örömet, nemcsak azt jelzi, hogy karácsony után már hosszabbodnak a nappalok, tehát a fény előretör és legyőzi a sötétséget, hanem bizony megszólító üzenet is kell válnia. Fel kell ismernünk, hogy kik is vagyunk valójában és mi a küldetésünk 2012-ben!

A XX. század egyik nagy német teológusa így fogalmazta meg a lényegét: „Be kell látnunk, hogy tulajdonképpeni létünk saját magunk számára is elrejtett. Ezt akarja számunkra közvetíteni a karácsonyi üzenet. Mi nem azok vagyunk, akiknek látszunk vagy akiknek véljük magunkat. Mi azok vagyunk, akik Isten kegyelmének fényében látszunk. Ez a mi tulajdonképpeni létezésünk értelme”. Úgy gondolom, hogy ez a hit ad új fényt a világnak, vagyis az ilyen hit világot megváltoztató erővel bír. Milyen tökéletesen támasztja ezt alá az ismert idézet: „A fény harcossá hisz. Hisz a csodákban, és mert hisz bennük, meg is történnek. Biztos benne, hogy a gondolkodása megváltoztathatja életét, és mert biztos benne, meg is változik az élete. Olykor kiábrándul, olykor megsérül... De a harcos tudja, hogy megéri hinni, mert minden vereségére két győzelem jut!”

Karácsony valós üzenete csak akkor juthat el hozzánk és embertársainkhoz, ha megértjük, hogy a hit a szeretetben és a cselekvésben válhat a leghatékonyabbá. Ha a ragyogó fények, énekek, szavatok és templomi alkalmak nemcsak egyszeri ünnepi hangulattal töltenek fel bennünket, hanem életet megváltoztató Isten-élménnyel, akkor értettük meg a karácsony lényegét. Azt kívánom, hogy ez a lényeg – mely anyagi üzenet formájában hangzott el több mint kétezer évvel ezelőtt – tegye jobbá valamennyiünk életét: „Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus a Dávid városában.”

Áldott karácsonyi ünnepszen-telest és boldog új esztendőt kívánok mindenkinek!

Összeállította: Csizmazia Szilveszter

Sikeres kutatás-fejlesztési szakaszát zárja a drótKÓRHÁZ (GOP-1-2-1-09-2010-0014) Személyre szabott inter-regionális online egészségügyi adattárházi szolgáltató központ és az egészségügyi ellátás folyamatait támogató informatikai rendszer létrehozása elnevezésű projekt. A projektet a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Gazdaságfejlesztési Operatív Programja keretében valósította meg a balatonfüredi székhelyű Pelsoft Informatika Kft. Az egészségügyi informatikai rendszer kidolgozásához az Európai Unió vissza nem térítendő támogatást biztosított az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásában.

Balatonfüred, 2012. december 14. – A drótKÓRHÁZ egy személyre szabott inter-regionális online egészségügyi szolgáltató központ és az egészségügyi ellátás folyamatait támogató informatikai rendszer. Valamennyi előfizető számára egy olyan interneten keresztül elérhető felhasználói felületet biztosít, aminek a segítségével bárki képes megnézni az egészségügyi adatait otthon, időpontot foglalni a háziorvosához, a szakrendelésekre, le tudja tölteni a vizsgálati eredményeit, kommunikálni tud orvosával, rögzíteni tudja a saját maga által mért egészségügyi adatait. A modern technikai fejlesztések a háztartásokban általánosan elérhető eszközök (számítógép, mobiltelefon, smartTV és az internet) segítségével magas színvonalú egészségügyi ellátás elérését teszi lehetővé, informatikai tudás nélkül és platformfüggetlenül.

Bővebb információ:

Pelsoft Informatika Kft.
8230 Balatonfüred, Fürdő u. 17/b
tel.: +36 87 58 00 54
Email: informacio@drotkorhaz.hu
PELSOFT
Informatika Korlátolt Felelősségű Társaság

A csatlakozó orvosok a rendszer segítségével kapcsolatot tudnak tartani a betegekkel, valamint más egészségügyi szolgáltatóktól adatot vagy vizsgálatot, konzíliumot, telemedicina-szolgáltatást kérhetnek pácienseikről, attól függetlenül, hogy a betegek előfizetői-e a drótKÓRHÁZ-nak. A háziorvosok a beteg beleegyezése esetén látni fogják a kórtörténetet, de például ellenőrizhetik a betegbiztosítás érvényességét is, vagy lekérhetik a laboreredményeket. A háziorvosok a kötelező feladatai eddigi ellátásához szükséges különféle informatikai rendszereiket is kiválthatják a drótKÓRHÁZ-al. A rendszer rendezi a feltöltött dokumentumokat (esettörténet), és ezek látványos grafikus felületen, a feltöltés időpontjától függetlenül időrendben is megtekinthetők, így mind a betegnek, mind az orvosnak lehetősége lesz megnézni, hogy élete során vagy egy megfigyelt időintervallumban milyen betegsége, kezelése voltak a páciensnek, attól függetlenül, hogy a betegek előfizetői-e a drótKÓRHÁZ-nak.

Az egészséggel kapcsolatos szolgáltatások nyújtása, szervezése és eredményes üzemeltetése a jövőben már nem lesz földrajzi helyhez kötve, nem igényel személyes jelenlétet, azok egy része internetes megoldásokkal is megvalósíthatók lesznek, úgy, hogy a háziorvosnak nem kell új rendszert telepíteni és alkalmazni.

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, a Kohéziós Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Bemutatjuk az első osztályosokat

Eötvös Loránd Általános Iskola, 1. A osztály

1. sor: Hadi Roland, Szőke Zoárd, Czige Tamás Bence, Csáki Dominik, Frits Kira Aisa, Gellén Zsófia Kinga, Gaál Zsófia, Rác Viktória Mia, Bernáth Panna, Sárdi Blanka, Horváth Eszter, Falaki Olivia, Szabó Virág, Solymos Alexandra. 2. sor: Szalai Barbara, Kiss Kata, Juranics Rebeka, Szurma Krisztián, Papp Márkó, Sárközi Álmos, Nagy-Fábián Rajmund, Szalai Barna, Bíró Márton, Sasvári István, Sztojka Róbert, Kós Dávid, Klauzné Herold Nikolett napközis nevelő, Csákiné Ernek Katalin osztályfőnök, tanítónő

Eötvös Loránd Általános Iskola, 1. B osztály

1. sor: Mislai Dóra, Csányi Kata, Sándor Beáta, Szabuni Hana, Horváth Lídia, Vecsei Dorka, Csaby Dorina, Barabás Mira, Csere Gergő, Weigert Richárd, Hegedűs Barnabás, Simonyai Olivér, Undi Virág, Szabó Marcell, Bóta Jonatán. 2. sor: Ocskóné Z. Andrea napk. nev., Kovács Enikő, Szommer Bence, Novák-Szász Blanka, Kovács Anna, Zemen Gábor, Szokoli Eszter, Szigeti Apolka, Szabó Levente, Kovács Zolt, Egri Dániel, Kutics Attila, Kovácsné G. Magdolna tanítónő, Kramli Zita, Perger Zoltánné ped. asszisztens

Radnóti Miklós Általános Iskola, 1. A osztály

1. sor: Kötél Boglárka, Tóth Liza, Hideghéti Bori, Kósa Petra, Soponyai Lili, Pál Dániel, Temesi Kornél, Bakonyi Laura, Szabó Regina, Csomai Lili, Morvay Kendra. 2. sor: Pozsonyi Edit tanítónő, Balogh Bence, Marton Milán, Katulacs Ádám, Magasy Dániel, Illikmann Balázs, Fekete Gábor, Szalai Ádám, Siró János, Karli Áron, Németh Gergely, Galambosné Bartók Andrea napközis nevelő

Radnóti Miklós Általános Iskola, 1. B osztály

1. sor: Gaál Réka Katalin, Horváth Anna Violetta, Mészáros Lili Viktória, Kiss András, Tihanyi Balázs Bálint, Orbán Sára, Mauer Lili, Sötét Szonja Liza. 2. sor: dr. Hargitai Zsolt tanítónő, Horváth Bence, Baranyai Máté, Kiss Bálint László, Fónagy Balázs, Takács Milán, Kurucz Krisztián, Tatai Patrik János, Érsek Mihály, Jáger Bence

Református Általános Iskola

1. sor: Benna Diána, Máhl József, Kulcsár Anna, Csonka Vanessza, Matisz Nikolett, Czilli Petra, Nagy Nóra, Nagy Márton, Tóth Melinda. 2. sor: Schmidt Gabriella nevelő, Sebestyén Bonifác, Tóth Barnabás, Pocsaji Bence, Mészáros Márk, Nagy Richárd, Gertner Kevin

Fekete István Általános Iskola

1. sor: László Gergely, Schütz András, Álich Barbara, Kiss Dominik, Cserekléyi Szabolcs, Márton Noémi, Gál Márton, Török Márk Milán. 2. sor: Litkey Eszter pedagógiai asszisztens, Hajdúné Babos Katalin gyógypedagógus, Szekeres Sándor gyógypedagógus, Szalai Tóth Éva gyógypedagógus, Erdélyi-Hessz Erika napközis tanítónő. 3. sor: Németh Dorina, Kramarics Nikolett, Libik Alexandra, Nyári Klaudia, Rekl Márk, Jánosik János, Győri Bálint, Pintér Máté

Pécselyi Ált. Isk.

Kovács Erika tanítónő, Horváth Bendegúz, Bárdi-Farkas János, Jónás Botond, Móró Csanád, Balas Cintia, Móróc Alexa, Papp Márton

Eredményes évet zárt a BYC

Pezsgő vitorlásélet hazai vizeken

Van egy vitorlásklub a városban, ahol mindig történik valami. Idén sem volt ez másképp, sőt az elmúlt évek egyik legsikeresebbjét zárták, és nagy reményekkel várják a 2013-as évet.

Az idén 145. születésnapját ünneplő Balatonfüredi Yacht Club igen sikeres évet tudhat maga mögött, és azzal a lehetőséggel vág neki a következő évnék, hogy a hat hazai és egy nemzetközi verseny mellett a BYC rendezheti a 2013-as év egyik legnagyobb vitorlázóeseményét a világon. *Böröcz István*, a BYC ügyvezető igazgatója visszatekintett az idei évre: – Januárban befejeződött a Balaton első, legrégebbi kikötőjének európai uniós támogatásból történő felújítása, amely által az ország egyik legmodernebb kikötője került átadásra. A versenyeredményeket tekintve számtalan kiemelkedő nemzetközi és hazai eredmény született. Idén tavasszal *Vadnai Benjamin* világbajnok lett Laser 4.7 hajóosztályban Buenos Airesben, megszerezve ezzel Magyarország első ifjúsági világbajnoki címét és feladva a leckét a jövőre Balatonfüreden, ugyanezen világbajnokságra érkező ifjú titánok számára. A *Wossala György–Németh Péter–Vezér Károly* egység is masters világbajnoki címet szerzett Soling hajóosztályban. A londoni olimpián is remekül szerepeltek a klub versenyzői. *Detre Dia* 18. helyen,

míg *Gádorfalvi Áron* 25. helyen végzett RS:X (szörf) kategóriában. Büszkéek vagyunk arra is, hogy a Vadnai család másik tagja, *Vadnai Jonatán* – bátyja nyomdokaiba lépve – korosztályos Európa-bajnoki címet szerzett Ausztriában.

A BYC vitorlázói idén összesen kilenc magyar bajnoki címet, 5 ezüstérmet és 5 bronzérmet zsebelhettek be. Ezen eredmények alapján, immár tizennyolcadik alkalommal, megszakítás nélkül foglalta el a Balatonfüredi Yacht Club a 123 egyesület közül az országos ranglista első helyét. Ráadásul a szakmaiság terén is kiemelkedő siker született. *Böröcz Bence*, a klub 21 éves tagja többéves nemzetközi gyakorlattal a háta mögött, nemzetközi bírói képesítést szerzett ifjú kora ellenére, ezzel ő lett Magyarország harmadik vitorlásbírója, aki ilyen minősítéssel rendelkezik. A nyár folyamán is pezsgett az élet a kikötőben, nyolc hazai és egy nemzetközi versenyt rendeztek, amelyeken összesen több mint 1200 vitorlázó mérte össze tudását a vizen.

A kilenc gyermek és öt felnőtt nyári tábor alkalmával közel 140 fiatal és 30 felnőtt sajátíthatta el a vitorlázás rejtelmait. Júniusban a klub ügyvezetőjeként hosszú éveig tevékenykedő *Hantó István* került az elnöki tisztségbe. Mindent egybevetve eredményes évet tudhat maga mögött a füredi vitorlásklub.

Szendi Péter

Világbajnokság Füreden

Elkészült a jövő évi vitorlázóversenynaptár. Balatonfüred ezúttal is több tucat viadalnak lesz helyszíne, illetve rendezője. Nagy múltú, látványos versenyek, különböző hajóosztályokban tíz országos bajnokság, több Európa-, illetve világbajnokság és persze a nyár derekán a Kékszalag.

A Magyar Vitorlás Szövetség elnöksége elfogadta a 2013. évi versenynaptár tervezetét. Balatonfüred több rangos nemzetközi versenynek ad majd helyet, itt lesz a soling-világbajnokság, a Merkantil Laser Európa-kupa, a Balaton Laser Worlds 2013 Európa- és világbajnokság. Innen rajtol a balatoni évadnyitó mezőnye is.

Július 25–27. között rendezik meg a 45. Kékszalagot, de lesz Fehérszalag, Kékpántlika, Csillagtúra, nagyhajók versenye, Tolnay Kálmán-émlékverseny és felszigetkerülő is.

balatonfured.hu

Pályázat iskolásoknak:

Száz éve született Lipták Gábor

A Városi Könyvtár pályázatot írt ki általános iskolásoknak. Külön feladatlapot kaptak az alsó és felső tagozatos diákok. 67 gyerek vett részt a pályázaton, 48 pályamunka érkezett be:

Díjazottak, 3. osztályosok, 1.: Hideghéti Máttyás – Radnóti, 3. A; Török-Vida Zsombor – Eötvös, 3. A; 2.: Péter Gergely – Radnóti, 3. A; 3. Nagy Niko – Radnóti, 3. A. 4. osztályosok, 1.: Dombi Zsófia Dóra – Radnóti, 4. B, 2. Martis Regina Hajnalka –

Radnóti, 4. B; Bartis Hajnalka – Radnóti, 4. A; 3. Molnár Izabella – Radnóti, 4. A.

Felsősök: 1. Szabó Petra – Radnóti, 5. B; 2. Fixl Ferdinánd – Eötvös, 5. A; 3. Zsakai Márk – Eötvös, 5. A; 4. Csontos Anna – Radnóti, 6. B; 5. Horváth András – Radnóti, 6. B.

Gratulálunk!
Tóthné Wittmann Borbála, Szabóné Faragó Szilvia,
a Városi Könyvtár gyerekkönyvtárosai

Logikai verseny felsősöknek

A Radnóti Miklós Általános Iskola másodszor rendezte meg a gondolkodást, kreativitást és a közös munkát igénylő logikai csapatversenyét. Nem a tantárgyi tudást mértük fel, hanem összefüggéseket keresve táblázatokat, ábrákat kellett kitölteni a tanulóknak.

A négyfős csapaton belül meg kellett szervezniük a munkát, hiszen az egyéni megoldások mellett – főleg a nehezebb feladatoknál – együtt oldották meg a feladványokat. Nagyon tudtak örülni, mikor egy-egy nehéznek tűnő feladatnak megtalálták a jó megold-

dását. Nyolc iskola csapatai mértek össze tudásukat két korcsoportban. Az 5–6. osztályosok versenyét a Református iskola csapata nyerte a Radnóti, a tihami Bencés, valamint a balatoncsicsói Nivegy-völgyi iskola előtt. A 7–8. évfolyamon a révfülöpi gyerekek győztek szoros csatában a radnóti, a balatoncsicsói és a nagyvázsonyi diákok csapata előtt.

Az első négy helyezett csapat könyvjutalomban részesült, és kaptak hozzá egy-egy rejtvenyűságot is.

Steierlein István

Sikert sikerre halmoznak a vívóink

A május végi diákolimpián *Varga Lili*, az Eötvös iskola tanulója az I. korcsoportban (1–2. osztályosok) 6. helyen végzett. A fiúk versenyében *Újhelyi Gergő* – szintén az Eötvös iskola tanulója – a 11. lett egyéniben, majd felferse-nyezve a II. korcsoportban (3–4. osztályosok) *Kauker Dominikkal* és *Czinke Gergővel* az Eötvös iskola csapatát alkotva a 4. helyet szerezték meg. Kauker Dominik a II. korcsoportban egyéniben a 8. helyen végzett.

A II. korcsoportos leányok versenyében *Márton Emma* (Eötvös) egyéniben szintén a 8. helyen végzett. Dominik kivételével valamennyien a TÁMOP program keretében kezdtek el vívni az előző tanévben.

A program befejeztével (ahol is térítésmentesen, először tanórai keretben foglalkoztam a gyermekekkel, majd akik kedvet kaptak ehhez a sportághoz, a délutáni edzéseken fejleszthették tovább vívástudásukat) regionális versenyen vettek részt, ahol korcsoportonként Varga Lili, *Fekete Ádám*, *Márton Emma*, *Czinke Gergő* (valamennyien az Eötvös iskola tanuló) az első helyen végeztek, jó hírnevet szerezve Balatonfürednek és az iskolájuknak.

Folytatva a májusi diákolimpia eredményeit, a III. korcsoportban *Csere Bence* (Eötvös)

egyéniiben és csapatban is a 3. helyen végzett *Kauker Dominikkal* (aki felferse-nyezett, hiszen 2 évvel fiatalabb) és *Frantal Balázssal* az Eötvös iskola versenyzőiként.

Hamarosan következett Bükfűrdőn a magyar bajnokság szintén korosztályonként, ahol jól szerepelt *Kauker Dominik*: egyéniben 3., csapatban pedig (két

keszthelyi klubbársával) a 4. helyen végzett, és *Csere Bence*, aki saját korosztályában a gyermek korcsoportban szintén két keszthelyi klubbársával csapatban 3., majd a következő korosztályban az újonc korcsoportban ugyancsak két keszthelyi klubbárral csapatban a 4. helyen végzett. Bence ezen kívül még az Alföld-

kupa országos párbajtőrversenyt megnyerte, *Nagy Géza* pedig 3. lett. Bence és Géza döntős volt még az országos Hiper-kupán is, Bence 2., Géza 8. helyen végzett.

Rövid nyári pihenő, majd egy nagyon jól sikerült edzőtábor után 6 füredi vívó, október, november hónapban különböző versenyekről 14 éremmel és 2 kupá-

A kitűnő eredményeket felmutató vívócsapatunk, hátsó sor balról jobbra: Csere Bence, Kauker Dominik, Némethné Szkalla Ilona szakedző, Márton Emma, Szabó Fruzsina. Az első sorban balról jobbra: Wilkinson Árpád, Varga Lili, Újhelyi Gergő, Fekete Ádám és Frantal Balázs

A kiváló eredmények alapja a kitartó és módszeres edzőmunka

val tért haza. A legértékesebb, amit november 16–17-én a Szolnokon megrendezett 2012. évi Vidékbajnokságon nyertek: Csere Bence gyermek korosztályos egyéni bajnok és csapatbajnok. A bajnok csapat tagja még Nagy Géza, Kauker Dominik (aki ismét felferse-nyezett) és Frantal Balázs.

A második napon ugyancsak Csere Bence és Nagy Géza (mindketten felferse-nyeztek) *Felber Mártonnal*, aki már újonc korosztályú, csapatversenyben a 2. helyen végeztek, egyéniben pedig Nagy Géza 2., Csere Bence 3., Felber Márton pedig 5. lett. Az első napon egyéniben 38 versenyző indult, csapatban pedig 9 mérte össze tudását. A második napon 28 egyéni versenyző és 6 csapat versenyzett.

Még két országos kupán vettek részt versenyzőink: a Veres-

egyház-kupa országos párbajtőrversenyen, ahol Csere Bence első lett, és Székesfehérváron, a pákozdi csata emlékére rendezett országos párbajtőrversenyen *Szabó Fruzsina* 6. helyen végzett.

Szakosztályunkhoz szeptember óta tíz új tag jelentkezett, feltehetően a vívósport újdonsült olimpiai bajnok kardvívója, *Szilágyi Áron* nagyszerű teljesítményének köszönhetően.

Balatónalmádban a Györgyi Dénes iskola is részt vett az egyesület TÁMOP programjában, ahol is a 6 fő tehetséggondozásban részt vevő mellé szeptemberben szintén jelentkezett még 6 gyermek, így Almádban 12 taggal – az iskola jóvoltából, hiszen térítésmentesen helyet adott a vívóedzéseknek – foglalkozom, akik szintén a balatonfüredi szakosztályhoz tartoznak.

Szkalla Ilona

TÜZIFAHASÍTÓ KFT.
Felsőörs

KONYHAKÉSZ
TÜZIFA
HÁZHOZZÁLLÍTÁSSAL

06 30 864 31 25

Kellemes
karácsonyi ünnepeket
és békés, boldog
új esztendőt kívánunk
valamennyi
kedves vásárlónknak!

Észak-Balaton Zrt.
valamennyi dolgozója

Árpi Bácsi Rétesboltja
Balatonfüred, Ady E.41.

RÉTESEK • POGÁCSÁK • BELGIK

karácsonyra

+36-30/215-98-87 +36-87/481-573
www.arpi-retese.hu

Szilveszterezzen a Hotel UNI-ban!

Svédasztalos vacsorával, élő zenével, Rott Bernadett és
Hatás Andrea musical műsorával várjuk!

Hangulatfelelős a környéken mindenki által ismert
és kedvelt Concorde együttes (www.concordzene.hu)

A belépőjegy ára: 11 900 Ft / fő
Kezds 19 órakor!

A részletes inycsiklandó menüsört megtekintheti
a www.hotel-uni.com weboldalunkon.

Érdeklődését telefonon és e-mailen is várjuk!
Hotel UNI***
H-8230 Balatonfüred, Széchenyi u. 10.
Telefon: +36 30 4824 243
E-mail: info@hotel-uni.com

Szilveszterezzen
a balatonfüredi
BORCSA
Étteremben!

2013

- Szilveszteri pezsgőköltél
- Salátatálakból, négyfajta előételből, háromféle levesből, négyféle főételből, valamint desszertekből és gyümölcsökből választhat a Kedves Vendég mennyiségi korlátozás nélkül!
- Éjféli korhelyleves, malacaprólék leves, kocsonya, roppanós bécsi virsl, valamint minden Kedves Vendégünket meghívjuk egy pohár újév köszöntő pezsgőre!
- Tombola értékes nyereményekkel!
- A győri Nemzeti Színház művészei: Karsai Klára - Elek Zsolt „Ma éjjel táncolnék” című 45 perces műsora, operett, musical, mulatós és slágerzenéekkel.

A szilveszteri belépőjegy tavalyi, változatlan áron:
12.900,- Ft/fő

Érdeklődni és asztalt foglalni
a **87/580-070-es** telefonszámon lehet!

Hangulatos élőzenénket a
Partyzona Showband
tánczenekar biztosítja.

BORCSA ÉTTEREM
Balatonfüred, Tagore sétány 1.
e-mail: borcsaetterem@freemail.hu
postmaster@borcsaht-t-online.hu

Szilveszterezzen
Balatonfüreden az
ASTORIA
ÉTTEREMBEN

Ötfogásos
szilveszteri
vacsorával várjuk
az óévet
búcsúztató
vendégeinket,
éjféli
svédasztal

A szilveszteri
program ára:
10 000 Ft/fő

Asztalfoglalás, érdeklődés:
09/87342-532, 06/87342-643

A szilveszteri menü
megtekinthető:
www.astoriaszalló.hu

VALAHOL EURÓPÁBAN

- musical -
Vándorfi László rendezésében

2013. február 2-án,
19 órakor a
a Balaton Szabadidő Központban

Jegyrendelés: 06 (88) 563-200
www.pannonvarszhaz.hu

Mégis szép
Udvaros Dorottya estje

2013. január 12-én,
19 órakor az
Anna Grand Hotel
díszttermében.

Jegyrendelés, információ:
(88) 563-200
www.pannonvarszhaz.hu